

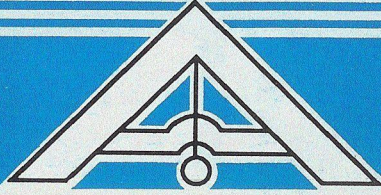
TESVİYE

MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 4

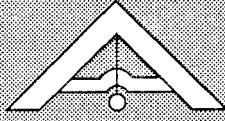
MAYIS 1995

SAYI: 17

YAKACIK

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı işlerini fiilen idare eden : **Celil LAYIKTEZ**

NURUZIYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 4

SAYI : 17

MAYIS 1995

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den
3. Büyük Üstat Mesajı Can ARPAÇ
4. Büyük Üstat Mesajı Hayrullah ÖRS
6. Bir Konvan'ın Ardından Tesviye
10. Eski Mason Dergilerinden Suha UMUR
12. İkaros'dan Discovery'e
Çift Başlıklı Kartal Tamer AYAN
16. Temel Atma ve Merasimi ve İnşaatla ilgili İtikatlar (III) Celil LAYIKTEZ
21. Gürkan Aktoluğ'un Derledikleri Tesviye
22. Bursa'da Masonluk Algin ÇİFTER
24. Sahatlarda Bir Kartpostal Önder ÖZTÜREL
28. Merak Ettikleriniz Tesviye
30. Masonların Dünyasında bir Gezinti Tesviye
38. Bulmaca Tesviye
39. Synopsis Tesviye

KAPAK RESMİ

22 NİSAN 1995
86'INCI YILDÖNÜMÜ KONVANI

Fotoğraf : Harun KUZGUN

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Son iki ay Masonik faaliyet açısından bir hayli hareketli geçti; 22 Nisan günü yabancı konuklarımızın da katıldığı Konvanımızı Conrad Otelinde yaptık. Konvan'ın ertesi günü Yakacık Mâ.inin ve orada çalışacak Granit Muh. L'nin tahsis törenleri icra edildi. Aynı gece The Marmara Otelinde Granit L'nin kuruluşu kutlandı. 24 Nisan Pazartesi günü de Avusturya Bü. L. Bü. Üs. Kaymakamı ile bir Kardeş topluluğu Büyük Üstadımızı ziyaret ettikten sonra Libertas Muh. L'nin çalışmalarına katıldı. Mayıs ayı içinde İngiltere'de Ahmet Timurkan ve Niyazi Adalı K.lerin Londra ve Cambridge Kentlerinde İs'ad törenlerine Büyük Üstadın başkanlığında, Bü. Kurul üyeleri ve Kardeşlerden müteşekkil heyetlerle katılındı. Aynı süre içinde İstanbul Burs ve Lokal Komiteleri yoğun bir şekilde faaliyetlerine başladılar. (S. 30 ve 35).

İlk yazımız Büyük Üstat En Muh. Can Arpaç K.in Yakacık Mâ. için tahsis konuşmasıdır. Hemen onu takip eden yazı (S. 4) Bü. Üs. En Muh. Hayrullah Örs K.'in Yakacık arsasının 1972'de satın alınması ile ilgili anlamlı Büyük Üstat Mesajıdır.

Konvanla ilgili haberlerimize S. 6-9 da yer verilmiştir.

Cevat Memduh Altar Kardeşimizi 24 Mart 1995 günü kaybettik ve 28 Mart günü Beşiktaş'ta Agâh Efendi Mezarlığında toprağa verdik. Nur içinde yatsın. Türkiye Cumhuriyetine, san'at ve müzik dünyamıza, Türk Masonluğuna nice hizmetleri geçmiş bu büyük insanın Amerika'dan İ. Hakkı Yemenici K. imize yollamış olduğu kartpostalı Önder Öztürel K.imiz tesadüfen Sahaflar Çarşısında buldu (S. 25).

Muh. Sahir Erman K.imize Arjantin'de Barış ödülünün verilmesi (S. 36) hepimizi gururlandırdı. Kendisini candan kutluyoruz.

Ankara'lı K.lerimizin 25 dönümlük bir araziyi Bü. L.ya hibe etmeleri örnek bir davranıştır. Tapu senedinin küçültülmüş kopyasını S. 32 de görebilirsiniz.

Haziran ayının ilk günlerinde Büyük Üstadın başkanlığında kalabalık bir Kardeş topluluğu İsrail'e gidecek ve Türkçe çalışan NUR Muh. L.sının 10 cu yıldönümünü birlikte kutlayacak. Bu vesileyle İsrail Büyük Locası da özel bir gezi / çalışma programı hazırladı. 18 ci sayımızda fotoğraf ve detayları yayınlamaya çalışacağız.

Mutlu bir yaz tatilinin geçirilmesi dileklerim ve

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYIKTEZ

BÜYÜK ÜSTAD'IN YAKACIK İÇİN TAHSİS KONUŞMASI

İstanbul, 23 Nisan 1995

Çok Değerli Konuk Kardeşlerim ve Sevgili Kardeşlerim,

Masonluğa gönül verenler, hiç bir ayırım gözetmeksizin BEN yerine BİZ diyebildikleri oranda Masonluğa yaklaşırlar.

Diğer bir deyişle Masonluğa gönül verenler her türlü zorluğu, mutluluğu, hüznü, bilgiyi, zenginliği, Kardeş sevgisini ve güzelliği paylaşabildikleri oranda başarılı olurlar.

Bu birlik ve beraberlikten doğan ortak bir başarıdır. Ve yavaş ama sağlam adımlarla dünlerden yarınlara uzanır gider.

Nitekim, 23 Nisan 1995 tarihinde Masonik çalışmalara adadığımız bu yapı da, arazinin alınmasından bu güne kadar özveriyle el ele veren pek çok Kardeşimizin eseridir.

Yeryüzündeki bütün muntazam Kardeşlerime ilan ederim ki, YAKACIK diye bilinen geometrik noktada yükselen bu yapı; Tekrisle başlayan, ölümle bitmeyen bir insanlık okulu olan Masonluğa tahsis edilmiştir.

Bu yapının çatısı altındaki Mabetlerde her Kardeşim kendi kendinin hem öğretmeni, hem öğrencisi olarak hamtaşını yontacak ve Masonik ilkeleri benimseyen bir ölçüde ideal insana yaklaşacaktır.

Değerli Kardeşlerim,

Öncelikle bu eserin tamamlanması için katkısı olan ve şu anda mutluluğumuzu paylaşan bütün Kardeşlerime teşekkür ediyorum, ama görevimizin burada bitmediğini de hatırlatmak istiyorum.

Biraz sonra YAKACIK Muhterem Locamızın Kardeşi GRANİT doğacak. Bu iki Locamıza kısa sürede yenileri eklenecek. Bu arada binamızın eksiklerini de tamamlayacağız. Hemen ardından maddi olanaklarımızı zorlayarak, bize emanet edilmiş olan ve şu anda bahçesini paylaştığımız eski ve tipik İstanbul köşkünü restore edip bütün insanlığa kazandırmaya çalışacağız. Ve son olarak da, bizden ilgi bekleyen yaşlı Kardeş ve Hemşirelerimizi bu köşkün etrafında barındırabileceğimiz bir mutluluk ünitesi yapmak için daha güç ve daha çok para isteyen bir projeyi gerçekleştirmeye çalışacağız.

Gönülleri Masonluk aşkıyla dolu olan Kardeşlerimizin ortak çalışmalarıyla bu büyük projelerimizin de tamamlanması için aklın ışığı yolumuzu aydınlatması ve Evrenin Ulu Mimarı yardımcımız olsun.

Can ARPAÇ
Büyük Üstad

Ev. Ul. Mi.'nı anarak

5 Eylül 1972

T Ü R K İ Y E
Hür ve Kabul Edilmiş Masonları
B Ü Y Ü K L O C A S I
No. 6961

BÜYÜK ÜSTAD MESAJI

Bütün Kardeşlerime

Aziz Kardeşim,

Yaşlılık, yalnızlık, kimsesizlik ve buna benzer sebeplerle bakıma, korunmaya ve tek kelime ile huzura ihtiyacı olan Kardeşlerimizin -veya bunların eş veya öksüzlerinin- geri kalan ömürlerini güven ve rahatlık içinde geçirmeelerini sağlamak maksadıyla, bir zamandan beri süregelen çalışmalarımız sona ermiş ve belirtilen gayeye varmak için en kolay ve en emin yol olarak mütalaa edilen "vakıf" müessesesine ilişkin "TESİS SENEDİ" uzman Kardeşimiz tarafından hazırlanmış ve nihai şeklini almıştır.

Öngörülen gayenin tahakkuku için de, İstanbul'da bu işe elverişli, suyu, çeşitli meyva ve çam ağaçlarını ve müştemilâtı da havi **bir köşkün kısa zamanda satın alınması mümkün** olabilmektedir.

Ancak, gerek Vakfın bir an evvel kurulması, gerekse bu gayeye tahsis edilecek herhangi bir yerin satın alınması için sermayeye ihtiyaç vardır. Bu maksatla da, YAPI ve KREDİ BANKASI Tünel şubesinde 920373/8 numaralı "TÜRK YÜKSELTME CEMİYETİ HUZUR VAKFI" adlı bir hesap açılmıştır.

Bu hesaba para yatıran ilk yüz Kardeşimiz, vakıf senedinde, vakfın kurucusu olarak gözükeceklerdir. Ancak Kardeşlerimizin, senelerden beri özlemini çektiğimiz ve zaman zaman görüşme konusu olan bu hayırlı işin, bir an evvel tahakkukunu görmeyi arzu edeceklerini ve iştirak hisselerini mümkün olduğu kadar yüksek tutacaklarını, kalben, ümit ve temenni ediyorum.

Vakıf senedinin tasdik işleminin tamamlanması ve gayri menkulün bir an evvel satın alınıp istifade edilir hale getirilmesi için bu yatırımların 16 Ekim 1972 tarihine kadar yapılması zaruridir.

Bu müddet zarfında 10.000,-(on bin) Lira ve daha fazlasını verenler, sıra gözetilmeksizin kurucular arasına alınacaklardır; kuruluşun sonra vaki ödemeler bazı mali mükellefiyetlere tabi olduğundan, bu yola baş vurmak zaruri görülmüştür.

Bu işler yalnız kuruluşa taallük etmektedir. Kuruluşun sonra bu hayır işi daima Masonluğumuzun maddi ve manevi yardımlarıyla yaşayabilecektir. Bu sebeple, kurucular arasına giremeyen Kardeşlerimizin bunun sadece teknik bir zorunluk dolayısıyla olduğunu düşünerek hoşgörü ile karşılayacaklarını ve ilgilerini devam ettireceklerini ummaktayım. Kaldığı, gerek kurucu, gerekse müteberri sıfatıyla Vakf'a yardımda bulunacak bütün Kardeşlerimizin isimleri ve hüviyetleri -yatırdıkları para miktarına bakılmasızın- Vakfın şeref defterine kaydedilecektir.

Kâinatın Ulu Mimarının Mesleğimize yakışan bu hayırlı teşebbüste bizlere yardımcı olmasını niyaz ederim

Büyük Üstad
Hayrullah ÖRS

BİR KONVAN'IN ARDINDAN

22 NİSAN 1995, 86 ncı YILDÖNÜMÜ KONVANINA KATILANLAR:

Büyük Görevliler Kurulu:	20	K.
Önceki Büyük Görevliler:	21	K.
Üs. Muh..ler, Ön. Üs. Muh..ler ve Delegeler:		
• İstanbul:	144	K.
• Ankara:	88	K.
• İzmir:	47	K.
Ziyaretçi Üstat K.ler:	47	K.
E.K.E.S.R. Türkiye Yüksek Şûrasından:	2	K.
Yabancı Obediansların Bü. Görevli ziyaretçileri:	10	K.
• İngiltere:	M. Higham K., Bü. Sek. Brightman K., Bü. Gör.	
• Lüksemburg:	Rex Speller K., Bü. Göz.	
• İspanya:	Nedim Bali K., Bü. Dost. Kef.	
• Almanya (A.C.G.L.)	Reginald Brittan K., Bü. Üs. Jesse Minton K., Ön. Bü. Üs. ve Bü. Sek. Alistair Brodie K., Bü. Has. Em. Metin Cangör K., Bü. Muh.	
• Portekiz:	Robert Woodward K., Ön. Bü. Üs.	
Türkay Muh. Locasından gelenler:	18	K.
İngiltere'den gelen ziyaretçi:	1	K.
Toplam:	397	K.

GÜNDEM:

Atatürk ve Ebedi Meşrike geçen K.ler bir dakika sükutla anıldıktan ve tersi-mat okunduktan sonra, Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K. 40. yıllarını doldurmuş, isimleri aşağıda yazılı K.lere hatıra önlük ve beratlarını verdi.

P. Muh. AYDIN ULUYAZMAN
FUAT SOMAY
Muh. HALİM ARIKSOY
Muh. HALİT KEMAL ELBİR
HASKİEL ÜZEYİR GARİH
KERİM GANİ NARAZAN
MÜJDAT YEMİŞÇİ
NECMİ YÜCEL

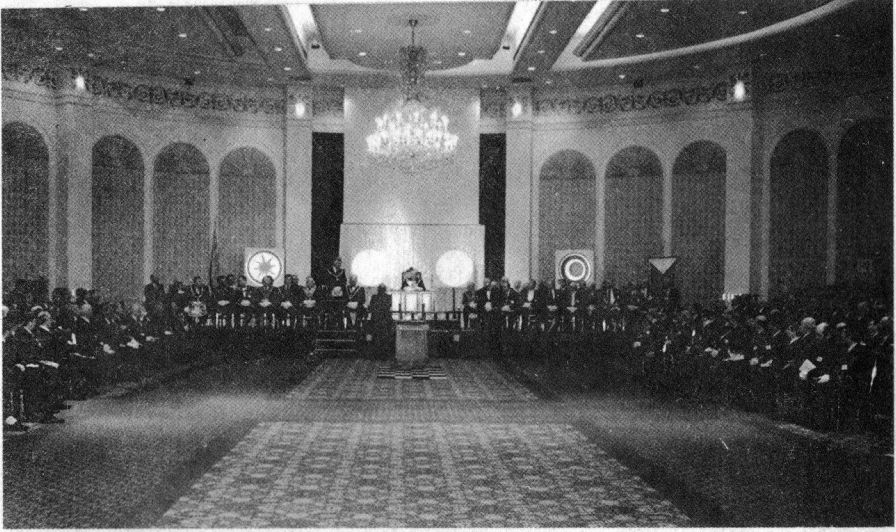
Çok Muh. SALİM RIZA KIRKPINAR
TURGUT SEVERGE
Muh. CAHİD AKÜN
Muh. FALİH ERKSAN
Muh. FİRUZ NİKREVAN
Muh. EKREM AZAK
SOLİ AMADO
ZEKİ MAĞDENLİ

Bu merasimi takiben Bü. Üs., Büyük Locamıza ve Türk Masonluğuna olağan üstü hizmetlerinden dolayı aşağıda isimleri yazılı 42 Kardeşe onur belgelerini verdi:

1. P. Muh. BÜLENT ÇETİNOR
2. P. Muh. Yüksel KAZMİRCİ
3. Muh. Orhan UÇAR
4. Muh. Tayfun TERÜN
5. Esat KESKİN
6. Ahmet BİÇER
7. Muh. Bolar İREN
8. Muh. Algin ÇİFTER
9. Muh. Selçuk ONART
10. Muh. Sezgin KÖKSAL
11. Pek Muh. Tuncay KESİM
12. Muh. Ömer FIRATOĞLU
13. Muh. Enis SAYIT
14. Pek Muh. Bekir TANTÜRK
15. Pek Muh. Çınar ŞAHENK
16. Pek Muh. Kemal KARAMERCAN
17. Naci ENDEM
18. Süha BURÇKİN
19. Taneri ALPPAY
20. Yılmaz BAHADIR
21. Teoman TANAK
22. Tunç BABAN
23. Miran DİVRİKYAN
24. Pek Muh. Halim ERKER
25. Pek Muh. Demir SAVAŞÇIN
26. Pek Muh.: Ahmet KURTARAN
27. Pek Muh.: Fevzi AKANSEL
28. Muh. Vecihi İBAK
29. Muh. Faruk KAVKERALP
30. Muh. Ercüment Ekrem GÖK
31. Muh. Teoman FANUSCU
32. En Muh. Süha AKSOY
33. Muh. Necip Aziz BERKSAN
34. Muh. Sahir ERMAN
35. Pek Muh. Metin CANGÖR
36. Muh. Cem MAHRUKİ
37. Muh. Rasin GÜLMEN
38. Muh. Yusuf TARAGANO
39. Pek Muh. Tunç TİMURKAN
40. Pek Muh. Yusuf NOMAL
41. Murat PEKEL
42. Harun KUZGUN

Yabancı Obedians temsilcileri kendi ülkelerinde Masonluğun gelişmesi ve genelde iyi niyetlerini belirten konuşmalar yaptılar, Müzemizi zenginleştirecek hediyeler verdiler.

Öğle yemeğinden sonra bütçe görüşüldü ve kabul edildi, yararlar için söz verildi.

GEZİ PROGRAMI:

Hemşirelerimizin organize ettikleri bir programa göre, Cumartesi sabahı Arkeoloji Müzesinde sabah kahvesi içildi ve Konvan'ın öğleden sonraki kısmına katılmayan konuklarımızla Konyalı Lokantasında (Topkapı Sarayı) öğle yemeği için buluşuldu. Öğleden sonra İslam Eserleri Müzesi, müze müdürü Sn. Nazan Ölçer'in tayin ettiği bir özel rehberin mihmandarlığında gezildi. Oradan Kapalı Çarşıya gidildi ve önceden ayarlanmış olan bir ikon sergisi ziyaret edildi. Bu konuda yardımcı olan Sn. Çelebiye teşekkür ederiz.

Aynı gün saat 18.30'da Nur-u Ziya Sanat galerimizde Ayşim Feyzioğlu'nun resim sergisinin açılışı yapıldı, akşama da Teras Kafeteryamızda toplu yemek yenildi. Sergi ve yemek esnasında Konservatuar 4. sınıf öğrencisi Rifat Akyel, piyanoda bizleri neşelendirdi.

KONVAN'IN İKİNCİ GÜNÜ

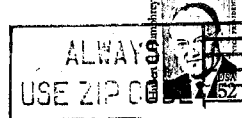
23 Nisan Pazar Sabahı Yakacık'ta yeni Ma.'in, peşinden de orada çalışacak olan Granit Muh. Locasının açılışı yapıldı.

Aynı saatlerde Conrad Otelinin Didim salonunda, ünlü fotoğraf sanatçısı Ersin Alok K., konuk hemşireler için Anadolu Medeniyetleri temalı bir slayd gösterisi tertipledi. Gösteriden sonra hemşireler de Yakacık'a geldiler ve döner-pilav şölenine katıldılar.

Konvan kutlamaları, The Marmara Oteline tertiplenen akşam yemeği ile noktalandı.

22 Nisan 1995 Tarihli Konvancımız için Amerika Birleşik
Devletleri Başkanı Sayın Bill CLINTON'dan
Büyük Üstat En Muh. Can ARPAÇ'a Gelen Tebrik Kartı

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

HON CAN ARPAC
MASONIC HALL
25 NURU ZIYA SO
BEYOLU, ISTANBUL 80050. TURKEY

On this special day, Hillary and I would like to join your
family and friends in wishing you much joy and happiness.

Best Wishes,

Bill Clinton

Bu özel günde, Hillary ve ben, aile ve dostlarınıza katılarak sizlere
neş'e ve mutluluk dileriz.
En iyi dileklerle,

Bill CLINTON

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

(Geçen Sayıdan Devam)

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ, Sayı 12, Eylül - Teşrinievvel (Ekim) 1933

HARİCİ MÜNASEBETLERİMİZ HAKKINDA (IV)

1933 yılında A.M.I.'nin İcra Komitesinin muhtelif hükümet merkezlerinde senede dört defa yaptığı toplantıların ilk ikisine, iki sene için İcra Komitesi Başkanı seçilmiş olan Raşit Erer Kardeş katılmıştır. Bu senenin üçüncü toplantısının Prag'da yapılacağını bildiren davetiye Daimî Heyette (Büyük Görevliler Kurulu) görüşülmüş, ve bu toplantıya -Raşit Erer Kardeş Başkan olduğu halde- çok iyi almanca bilen ve dış münasebetlerden anlayan, Büyük Üstat Muavini Mehmet Ali Haşmet Kırca'nın katılması teklif edilmiştir. Daimi Heyet'in, bütün celselere katılmamak hususundaki eski kararını hatırlatan Mehmet Ali Haşmet Kırca K., senenin sonuncu toplantısına katılmanın daha uygun olacağını söyleyerek bütçede bu iş için kalan 400 liranın o celseye saklanması ve bir defa olsun Polonya Büyük Locasına toplantıya katılma imkânı verilmesini istemesi üzerine, ⁽¹⁾ bu yolda karar alınmıştır.

Raşit Erer Kardeş bu kararı öğrenince şu levhayı göndermiştir:

Muhterem Büyük Üstad Efendim Hazretleri,

Yüksek Heyetinizce de bilindiği gibi 4 Aralık 1933 tarihinde iki sene müddetle İcra Komitesine, birinci defa olarak bir Türk reisi seçilmiş idim. Başkanlık görevinin yüklemiş olduğu işlerle ilgili olarak katiplik ile cereyan eden yazışma sonunda Brüksel'de 6 Mayıs 1933 tarihinde Komitece alınan karar mucibince 9 Eylül 1933 tarihinde Prag'da Komitenin toplanacağı kararlaştırılmış olduğundan o gün ben de toplantıya davet edildim. Başkanlık dolayısıyla gidilmesini zaruri gördüğüm bu seyahate ait tahsisatın ödenmesi hususunun arzını, vicdanımın bana yüklediği bir görev addeder ve şahsımın da ilgilendiği bu meseleden dolayı neticeye göre gereğini yapmak üzere kararınızın bildirilmesini rica ederim. Büyük Üstadım Efendim.

Raşit

(1) İcra Komitesinde mümkün olduğu kadar çok obedyansın temsil edilebilmesi için Komite üyelerine bir de yedek üye seçmek usulüldendi. Yedek üye, asilin bulunmadığı celselerde onun yerini alırdı. Senede dört toplantının hiç olmazsa birisinde yedek üyeye yerini terketmek, onun da müzakerelere katılmasını sağlamak, asil üyeye düşen bir nezaket görevi idi. Asil üye olan Türkiye Büyük Maşrıkının yedeği Polonya Büyük Locası idi.

Yukarda verilen izahattan anlaşıldığı gibi durum Polonya'ya yazılmış ve esasen son toplantıya katılma kararı da verilmiş ve A.M.I. tüzüğünün 3. maddesine göre başkanın toplantıda hazır bulunmaması da mümkün görülmüş olduğundan eski kararın değiştirilmesine lüzum ve imkan görülmemiştir.

Prag'da yapılan bu toplantının henüz neticeleri hakkında bilgi almış değiliz. Yalnız öğrendiğimize göre gelecek Konvanın Madrid'de olması ve o vakte kadar daha iki defa İcra Komitesi toplantısı yapılması kararlaştırılmıştır. Konvanın Madrid'de toplanmasından sonra Komite Başkanlığı teamül mucibince İspanya Obedyansına geçecektir. Kararlaştırılmış bulunan İcra Komitesinin iki toplantısına Daimî Heyet katılmayı faydalı bulursa bittabî katılacak ve murahhaslardan bir veya bir kaçını gönderme yollarını arayacaktır.

Dış münasebetlerimiz hakkındaki bilgileri bu suretle tamamladıktan sonra Umumî Heyet kararı ile çalışma programına eklenmesi gereken ve Maşrıkın Haricî Münasebetler Encümeni tarafından hazırlanıp, Daimî Heyetinizce de kabul edilen fıkrayı aşağıda sunuyoruz:

"Daimî Heyetiniz Türkiye Büyük Maşrıkının kardeş obedyanslarla kurmuş olduğu münasebetleri muhafaza ve takviye hususunda eski Daimî Heyetlerin çizdiği yoldan yürüyecektir. Esasen kardeş Obedyansların büyük bir ekseriyeti ile Dostluk Kefilleri teati etmiş olan Türkiye Büyük Maşrıkı, kalan Obedyanslarla da kardeşlik bağlarını tesis etmek mecburiyetinde olduğundan Daimî Heyetiniz, Dostluk Kefilleri cetvelini gözden geçirerek henüz kendileri ile münasebet kurulmamış olanlar için teşebbüsata geçecektir.

A.M.I.'de Türkiye Büyük Maşrıkı'nın faaliyetini devam ettirmeye çalışacağımızı söylemeye lüzum yoktur, zannındayız. Bu milletlerarası Mason Birliğinin, gerek dünya Masonluğunda ve gerek dış âlemde itibarının her an yükselmesine diğer obedyanslar kadar çalışmak, bütün Türk Masonlarının borcudur. Obedyanslar arasında çıkması muhtemel bütün anlaşmazlıkların çözülmesi imkânını A.M.I.'nin devamlı kontrol ve hakemliği ile temin etmeyi uygun görmekteyiz.

"Son"

* * *

En bodur ağacın dahi tepesi vardır.

(Orta çağ İngiliz Atasözü)

IKAROS'dan DISCOVERY'e ÇİFT BAŞLI KARTAL

Tamer AYAN

Bu denemede, *Çift Başlı Kartal* sembolünden esinlenerek, mitolojide uçan ilk insan *İkaros* ve günümüzde Rus uzay istasyonu *Mır'a* kenetlenme işlemini sürdüren ABD uzay mekiği *Discovery* ekstrem simgelerinin arasında insanoğlunun ilk uçuş girişimi mitosunda başlayıp, uzayın fethi keşifleriyle devam edelmekte olan başdöndürücü bilimsel ve teknik gelişim sürecinin panoraması, Masonik gözlükle yorumlanmaya çalışılmıştır.

Çift Başlı Kartal'ın bir başı olarak kabul ettiğim, mitostaki ilk örnek *İkaros*; insanoğlunun gem vurulmaz uçmak arzusunun ilk temsilcisidir. İnsanoğlu tarafından kurgulanan, yapay kanat takmak veya Zümrütü Anka kuşunun sırtına binmek gibi, masalların en ünlüsüdür. Girit'te hapsedildiği labirentten kaçmak için, babası Daidalos'un kartal tüylerinden yaptığı kanatları takarak, gökyüzünde uçmaya başlar. Ama, güneşe gitmek ihtirası yüzünden daha yükselince, kanat tüylerini yapıştıran balmumu eridiğinden, Ege Denizi'ne düşerek ölür. Aşırı ihtiraslı girişimlerin sembolü sayılan İkaros, insanın evrendeki yüceliğinin ve doğaya egemen olmak arzusunun ilk temsilcisidir. İkaros uçmayı cesaretle dener. Ama, doğa yasaları olan bilimi yeterince bilmediğinden yenik düşer. Çünkü, sadece sezgiyle davranmıştır. İnsanoğlu, zamanı gelince akıl ve bilimle uçmayı öğrenecektir.

İkincisi, Türk mitolojisinden örnek, *Er-Töşük*'dür. Orta Asya'nın ünlü *Er-Töşük Efsanesi*'nde, Gök Tanrı'nın simgesi *Büyük Kartal*, kötü güçlerin elinde hapis olan destan kahramanı Er-Töşük'ü, önce yutup sonra kusarak daha güçlü ve dayanıklı bir insan olarak dünyaya getirir. Sırtına bindirip yeraltında günlerce uçurduktan sonra yeryüzüne çıkarır. Bu maceranın veya dostluğun sembolü olarak, bir kartal tüyü armağan eder. Armağan sembolik anlamda, insanın kartallaşabileceğinin yani uçabileceğinin simgesidir.

Üçüncüsü, tarihteki ilk uçan insan Endülüslü bilim adamı *İbn-i Firnas*'tır. Firnas, 880 yılında, yani ilk uçak mucidi Wright Kardeşler'den 1000 yıl kadar önce, yaptığı bir araçla uçmayı başarır. Firnas, Makkari Nefhu't-Tıp'da yazıldığına göre: yaptığı aracın üstünü ipekle kaplamış, kumaşın üstünü kuş tüyleriyle örtmüş; sonra hareket ettirip uçuşmasını sağlamış ve bir süre uçtuktan sonra süzülerek sâlimen yere inmiştir. Firnas'ın 888'de öldüğü sanılır.

Dördüncüsü, Horasan'lı *İsmail Cevheri*'dir. *Sıhahül'l-Arabiye* adlı ünlü Arapça sözlüğü yazacak kadar büyük dil bilgisi olan Cevheri'nin üzerinde yoğun denemeler ve incelemeler yaptığı büyük tutkusu uçmaktır. Nihayet, 1010 yılı Ağustos'unda, kendi yaptığı kartal kanatlarını takarak bizzat uçuş denemesi-

ne girişir. Uyarılara rağmen, halkın gözü önünde, minare şerefesinden kendini boşluğa atıp kanatlarını çırparsa da, taş gibi yere düşer ve ölür. Cevherî, mitolojideki İkaros'dan sonra, uçmak uğruna yaşamını yitiren ilk gerçek kişi olur. Cevherî, basîretten akla doğru geçişin ara sembolüdür. Cevherî'nin yazdığı Siha-hü'l - Arabiye'nin, Kitab-ı Lügat-ı Vankulu adlı Osmanlıca çevirisi, ilk Masonlarımızdan sayılan, İbrahim Müteferrika tarafından 31 Ocak 1729'da basılan ilk Türk kitabıdır.

Beşincisi, "*binbir fen bilen*" sıfatına lâyık, *Hezarfen Ahmet Çelebi*'dir. Hezarfen, Cevherî'nin girişiminden esinlenir; kartalı örnek alır, başarısızlığının sebeplerini araştırır; rüzgâr ve denge hesapları yapar; havayı sıvı gibi bir akışkan olarak nitelendirir, sonuçları yaptığı deneylerle kanıtlar. Nihayet, IV. Murat devrinde (1623-1640) kendi yaptığı kartal kanatlarıyla Galata Kulesi'nden havalanıp, Boğaz'ı geçerek, Üsküdar'da Doğancılar'a inmeyi başarır. Tarihte, bir kilometreyi aşkın mesafeyi planör gibi başarıyla uçabilen ilk insan bu Türk bilginidir. Ama, bilgisi tehlikeli görüldüğünden ödüllendirildikten sonra Cezayir'e sürülür.

Altıncısı, yine aynı dönemde, *Lagarî Hasan Çelebi*, kendi imalatı olan füze-y Sarayburnu'nda binip ateşleyerek gökyüzüne yükselen; füzesinin yakıtı bitince taktığı kartal kanatlarıyla süzülüp Beşiktaş önünde Boğaz'a inmeyi başaran ikinci Türk bilginidir. Lagarî'de, önce ödüllendirilir; sonra bilgisi tehlikeli görülüp Kırım'a sürülür.

Hazarfen ve Lagarî, İkaros'un başlattığı, Firnas ve Cevherî'nin sürdürdüğü uçma girişimini başaran ve insanın uçabileceğini kanıtlayan birer semboldür. İkaros basîretle başlatır; Cevherî inançla sürdürür; İbn-i Firnas, Hezarfen ve Lagarî akıl ve bilgiyle kanıtlanırlar.

İnsanın uçması ve havacılıkla ilgili teorik ve uygulamalı çalışmalar arasında, *Roger Bacon* (1220-1292), Leonardo da Vinci (1452-1519) ve *John Wilkins* (1614-1672) de hatırlanır.

Fransız *Montgolfier Kardeşler* insanın uçma macerasını 21 Kasım 1783'de Annonay'da balonla yükselerek tekniğe dönüştürür. 1867 Yılında Alman *Otto* ve hava şehidi *Gustav Lilienthal* kardeşler çalışmalarını bilim tarihine yazdırırlar. 9 Ekim 1890'da Clément Ader Fransa Eole'de Motorlu uçakla havalanmayı başarır. 1896'da Fransız asıllı ABD yurttaşı *Octave Chanute* uçma araştırmalarını derinleştirir. Nihayet, ABD'li *Orville ve Wybur Wright* kardeşler uçmakla ilgili önemli bir aşamayı 17 Aralık 1903'de planöre taktıkları bir motorlu uçak yaparak 12 saniye havada kalarak sonuçlandırır. Yani, insanoğlunun kartallara imrenerek yaptığı girişimden yaklaşık bin yıl sonra uçma başarısı kesinleşir. Bu arada, İngiliz *Cayley*, Alman *Zeppelin*, ABD'li *Langley* ve Fransız *Penaud* da insanın uçma girişimine yaptıkları çalışmalarla önemli katkı sağlarlar.

Fransız havacısı mühendis *Louis Blériot*, 25 Temmuz 1909'da, Calais ve Dover arasında, kendi yaptığı uçakla Manş Denizi'ni geçen ilk havacıdır. Daha sonraki yıllarda, Taksim Talimhane meydanına uçakla inmesi ilginç bir tarihsel olaydır.

Daha sonraları, teknikten tekonoji doğacak, gökyüzünü uzay izleyecektir. Kartaldan, kartal kanatlı insanlara, çelik kanatlara, roketlere, füzelere, uydulara, uzay mekiklerine, skylab, spacelab ve insanın uzayda yaşamına doğru insan bey-ninin kıvrımcıklarından pratiğe yansıyan sürekli ve gitgide artan ivmeli dinamik ilerleyiş; hatta, dünya zamanı boyutunda sıçrama; hem de ne sıçrama! Benim elli-altmış yaş kuşağımın şahit olduğu 30 küsur yıllık çok kısa bir zaman dilimi içinde olağanüstü bir hızla gelişen ve başarılan uzay çalışmaları...

Öyleyse Çift Başlı Kartal, Masonik açıdan, gökyüzünün veya daha iddialı olarak uzayın, insanoğlu tarafından fethinin de sembolüdür. Kartalın çift başlı olması, mitosla başlayan mâziyi de kontrol altında tutup sağlama olarak, ileriye daima ileriye hedef alan akılsal ve bilimsel gelişimin ve değişimin sembolüdür.

1942 Yılına kadar ABD'li *Goddart*, Rus *Korolov* ve özellikle Alman *Von Braun*'un roket çalışmalarıyla teknolojik olarak uzaya açılan bir ABD-SSCB rekabeti penceresinden görülen çok hızlı keşifler: 1957 ilk uydu *Sputnik*, 1961 uza-ya ilk giden adam *Gagarin* ve 1963 ilk kadın *Tereşkova*, 1965 uzayda yürüyen ilk adam *Aleksey*; 1966 *Luna*'nın aya yumuşak inişi, 20 Temmuz 1969 Pazar 23.17.43'de aya ayak basan ilk insanoğulları *Armstrong ve Aldrin*, 1973 ilk yörünge uzay istasyonu *Skylab*, 1976 Viking 1'in Mars'a yumuşak inişi, 1977'de atılan *Voyager 2* insansız uzay gemisinin, 1979'da Jupiter, 1986'da Uranüs ve 1989'da Neptün'e ulaşması; 1981 uzay mekiği, 1984 uzayda serbest dolaşan ilk uydu insan *Mc Condless*, 1985 *Spacelab*'ın uzaya atılışı, 1987 *Romanenko*'nun 326 gün-lük uzayda kalma rekoru ve 1990'da *Pegassus* füzesi ile başlayıp Çift Başlı Kar-tal'ın şimdilik (?) diğer başı olan *Dicsovery*'le devam edegelen insanın uzaya egemenlik savaşımının ileri adımları...

18 Eylül 1994 günü, uzay mekiği *Discovery*'nin iki astronotu *Carl Meade* ve *Mark Lee*'nin kendilerini mekiğe bağlayan güvenlik kablosu olmaksızın, yeni geliştirilen Safer adlı sırt roketiyle uzayda serbestçe yürürler. Daha sonra, 1995 Haziran'ında birbirine kenetlenecek ABD uzay mekiği *Discovery*, Rus uzay istasyonu *Mır'a* Şubat 1995 başında 10 m kadar yaklaşır. *Discovery*, bu yazı yayınlanıncaya kadar kim bilir daha neler yapacak?

Bu konuya ilgi duymamın sebebi, havacılık ve uzay çalışmalarına önemli katkısı olanlardan bazılarının Mason Kardeşlerimiz olmalarıdır. Montgolfier kardeşlerin her ikisi de, *Jacques Etienne Montgolfier* (1745-1799) ve *Joseph Michel Montgolfier* (1740-1810) Masondur. New York-Paris arasında 33.5 saatlik bir uçuştan sonra 20 Mayıs 1927'de tek kanatlı uçağıyla Atlantik'i ilk geçen ve 1932'de çocuğunun kaçırılıp öldürülmesiyle daha ünlene Pulitzer edebiyat ödüllü ABD'li pilot Tuğgeneral *Charles Lindbergh* (1902-1974) de Masondur. Aya ilk ayak basanlar ve diğer astronotlar, Edwin E. Aldrin Jr. (New Jersey-Mont-cliar Locası'nda tekris oldu), *Leroy Gordon Cooper Jr.*, *Donn F. Eisele*, *John Glenn*, *Paul J. Weitz*, *Virgil I. "Guss" Grissom*, *Edgar D. Mitchell*, *Alan B. Shepard*, *James B. İrwin*, *Walter M. Schirra Jr.* ve *Thomas P. Stafford* hepsi de Ma-son Kardeşlerimiz...

Ay'a ilk ayak basan astronotların ayyüzüne bıraktıkları plaketteki "*Bütün İnsanlığa Barış İçin Geldik*" yazısı, Masonluğun Evrensel Kardeşlik Ülküsü'dür. Tarihî *Gemini V* uzay yolculuğu sırasında, uzay aracındaki astronot Gordon Cooper K...'imiz, yanında Skoç Riti'nin bayrağını ve 33°nin resmî bijusunu da taşımaktaydı. Daha sonra, biju ve bayrak bu tarihî uçuşun bir hatırası olarak *Kenneth S. Kleinknecht K.* tarafından EKSİR Güney Jurisdiksiyonu Yüksek Şûra'sına armağan edilmiştir. Kleinknecht, NASA'da Apollo uzay aracı servis modülünün komutanı olan yetkilidir ve ABD uzay araştırma programına büyük katkıları olmuş bir Mason Kardeşimizdir. Uzay çalışmalarında görev almış astronotların, ABD'inde özel bir **Astronotlar** Locası kurmaları da ilginçtir.

Bu gelişmede Mason Kardeşlerimizin payının olması övünç kaynağıdır. Masonlukta, basiret-akıl-bilim-teknik-teknoloji aşamalı dizilim içinde, kartal da, hele hele, hem geriye gören *İkaros*, hem ileriye bakan *Discovery* çift başıyla, bu evrimi çarpıcı biçimde vurgulayan anlamlı bir sembol olmuyor mu?

Ve Allah'a şükür, 11 Ağustos 1994'de, benim milletimin uydusu *Türksat 1B*'nin, bu sefer kazasız belâsız, uzaya atıldığının müjdesini almıştık. Tam hedefden 1 km uzağa oturmuş, ömrü süreliymiş, kanalları dolmuş, 1996 Ağustos'unda yenisi 1C'nin atılması gerekirmiş; ama ne gam! Artık, bizim diyebileceğimiz bir uydumuz var ya... Eskiden onun bunun uydusunda kiracıydık; şimdi ev sahibi olduk. Ben onu bilirim. Hem de, Avrupa'da özel uydusu olan beşinci ülke; önümüzde, sadece, Almanya, Fransa, İtalya ve Lüksemburg var! İnsan başına ortalama üç yıllık eğitim süresiyle Malezya'nın bile gerisinde kalmamızın utancını henüz atamamıştım; biraz moral oldu!

Neyse, bu bilimsel ve teknolojik gelişimde, çok sevdiğim bir TV banka kartı reklamında olduğu gibi "*Bu bu; nedir bu?*" sorusunun yanıtı tek ve yalındır: *Sanayi Çağı'ndan Bilgi Çağı'na geçiş!* Hiç merak etmeyin, Masonluk da bu geçişe ayak uyduracak ve uyum sağlayacaktır. Çünkü, Çift Başlı Kartal'ın bir başı "*Da-ima İleri*" bakar!

"*İkaros'dan Discovery'e*" doğru bir Masonik deneme olarak açıklanmaya çalışılan, mitostan bilime giden yolun; yumuşak değil, çok hızlı geçiş sürecinde; Çift Başlı Kartal'ın "*Mitos*" ve "*Bilim*" başları arasındaki determinist landmarkları: *Bilimsel Bilgi, Globalizasyon, Enformasyon* ve *Yüksek Teknoloji* olacaktır.

Masonluk konsensüscü karizmasıyla, *Bilgi Çağı*'nın yukarıda sayılan yükselen değerleri karşısında sosyo ergonomik kurumsal kimliğini koruyacaktır.

Kaynaklar

- AYAN Tamer, *Masonik Demirci, Güzel İstanbul L... Yayını, İst., 1993*
AYAN Tamer, EKSİR "*Olgunlaşma*", EKSİR Türkiye Yüksek Şûrası Yayını, İst., 1994
AYAN Tamer, *Vakit Müdürlüğünden Zaman Muhakkikliğine, Erdem Hâkim Şapitri; Yayınlanmamış Araştırma, 1995*
AYAN Tamer, *Çift Başlı Kartal: Anadolu'dan Skoç Riti'ne; (yayına hazırlanıyor)*
İŞMEN İsmail, *Uzayda Masonlar, Mimar Sinan Dergisi, Sayı 87, 1993*

TEMEL ATMA MERASİMİ VE İNŞAATLA İLGİLİ İTİKATLAR (III)

Celil LAYIKTEZ

KURBAN; İnsan Yerine Hayvan; HEYKEL; GÖLGE; EŞYA; FİDYE PARASI; ŞEYTANA da PAY

Kurban : Yunan Mitolojisinde, Truva harbi esnasında Aulis limanında toplanan donanma Agamemnon'un eskiden öfkelenbildiği Tanrıça Artemis'in havayı durgunlaştırması ve rüzgârları ters estirmesi yüzünden bir türlü denize açılmaz. Agamemnon, Artemis'in öfkesini dindirmek için kızı İfijeni'yi kurban etmek zorunda kalır, ancak Artemis, son anda İfijeni'ye acıyarak yerine bir ceylanın kurban edilmesini kabul eder. Aynı şekilde Hz. İbrahim'in oğlu İshak yerine bir koyun kurban edilmişti.

Medeniyet düzeyi yükselen toplumlarda kurban edilecek insanın yerine bir hayvan veya objenin temele konulması zamanla komik denebilecek haller bile aldı. Örneğin, Çin'de insan yerine resminin yakılması, Almanya'da kilise temeline hayatı simgeleyen yumurtanın konulması (İserlohen'de Kirchspiels Kilisesi). Roma'da insan heykelleri, İngiltere'de Kuzey Devon'da Chulmleigh Kilisesinin temelinde bulunan Hz. İsa heykeli, Hollanda'da kurban edilecek küçük çocuklar yerine basit kumaş bebekler, hatta içleri boş tabutlar, mumlar, insan boyunu belirleyen ölçülü çubuklar, v.s. eşya temellerde bulunmuştur. Bulunan madeni paraların da ülke hükümdarının resmini taşıdığını unutmayalım.

Ünlü antropolog Fraser Altın Dal (The Golden Bough) adlı eserinde, "Mitler değişir, adetler aynı kalır; insanlar ecdatlarının bazı merasimleri neden yaptıklarını çoktan unutmuş olmalarına rağmen, merasimleri neden yaptıklarını çoktan unutmuş olmalarına rağmen, kendilerinden önce yapılanları aynen yapmaya devam ederler" der.

Gölgenin insanın ruhu olduğuna dair inanç yaygındı.

Orta çağlarda, İngiliz adalarından Romanya'ya kadar bütün Avrupada, canlı insan yerine temellerin içine insan gölgesinin gömüldüğünü, profesyonel gölge satıcıları mesleğinin türediğini görüyoruz. Bunlar gizlice bir insanın gölgesini ölçüp, ölçüsünü temelin içine gömerlerdi. Halâ, Afrika'nın bazı yerlerinde bir insanın gölgesinin aynı zamanda ruhu olduğuna inanılır. Bir kulübe inşa edilmeden evvel, inşaatın sahibi bir değnekle farkında olmayan birinin gölgesini ölçüp, değneği kulübenin temelini içine atar.

Hiçbir Afrikalı, bilerek, gölgesinin inşaatın temeline gömülmesine mücadele edemez, zira, tanrılar, kendilerine ithaf edilen gölgeye bir an önce sahip olabilmek üzere acele edecekler, gölgesi ölçülen kişinin yakın bir gelecekte ölümü mukadder olacaktır.

Şeytanla yapılan uzun ömür, gençlik, kudret elde etme pazarlıklarının karşılığında gölgenin şeytana satılması ile ilgili birçok folklorik hikaye vardır. Gölgeyi yakalamanın en kolay şekli ölçüsünü almaktır, bu da ancak sahibinin ölçüsünü almakla olabilirdi. Çocuk yaşlarımda elime geçirdiğim bir çelik metreyle çevremdeki kişilerin boyunu ölçmeye çalışıyordum, Kırım asıllı anneannemin bana engel olarak boy ölçmenin uğursuzluk getireceğini söylediğini hatırlarım. Orta çağın kara büyü ile ilgili cadı davalarında, kişilerin boyunun ölçülmüş olması cadılığın delili olarak kabul ediliyordu. Günümüzde hala, İngilizce "I took his measure, I reckoned him up", dilimizde de "boyunun ölçüsünü aldım" veya tehdit olarak, "boyunun ölçüsünü alırım, ha..." deyimleri yerleşmiştir.

Hayvan kurban etme adedi daima kurban edilecek insanların yerini almış, bazen her iki adet birlikte sürdürülmüştür. Bu defa, kurban edilecek hayvan, tanrı-totemi remzeden kutsal hayvan olup, kurban edilmesinin sebebi temsil ettiği totemin ruhunu bağışlamaktır. Âdetin sebebi ne olursa olsun, yakın tarihlere kadar temellere bazı kutsal hayvanların gömüldüğü saptanabilmiştir. Lauderdale House, Highgate, Londra'da bir temelin içinde bir kırık bardak, iki ayakkabı ve mumyalanmış tavuklar, Cricsea, Essex'de de bir kazıda, temel duvarları içinde, mumyalanmış bir kedi bulunmuştur.

Ruhları teskin ve memnun etmek gayesiyle, kurban yerine, temelin içine **fidye parası** atıldığı da görülür. Bu âdetin birçok yerde, bu arada memleketimizde de geçerli olduğunu görüyoruz.

Çok karışık felsefelere şahit olan Orta Çağda, **Şeytan**'ın da hatırı kalmasın diye, veya tamam olan herşeyin bir parçasını bozarak kötü ruhların kıskançlığını önlemek üzere, bazı temellerin içine, gizlice, bir parça insan veya hayvan pisliğinin de konulduğu tesbit edilmiştir.

GEMİLERİN DENİZE İNDİRİLMESİ: ŞAMPANYA

Gemiler de binalar gibidir. Eski zamanlarda bir kadın kurban edilmeden yeni bir gemi denize indirilmezdi. Kurbanın boynu geminin pruvası üzerinde kırılır, kanı yanlara sıçrar ruhu da yeni evine girerek fırtınalarda geminin güvenliğini sağlardı. Viking gemilerinin pruvalarını çok kez ağaçtan oyma bir kadın başı süslerdi. Geminin ruhu dışıdır, hatta İngilizce dilinde eşya "it" zamiri ile tarif edilirken, istisna olarak gemi "she" dir. Tanrılar, ruhlar kıskançtır; başka bir kadının gemide bulunmasını geminin dışı ruhu kıskanır, ve hala günümüzde yeni bir gemiye bir kadının binmesi uğursuzluk sayılır; ancak, dışı ruh sahibi olması için de şampanya şişesini bir kadın kırar.

Şampanyaya gelince de şöyle bir saptama yapabiliriz: Kurban kadının boyununu pruva üzerinde kırmak yerine, boyunlu bir kabin (şişe) kırılması ve içindeki kırmızı şarabın dökülmesi ikame edilmiştir. İş şaraba kalınca da, bu kez, nede-

ni unutulmuş adet yeni şekli ile devam ederek, rengine bakılmaksızın en pahalı şarap ya da şampanya kırmızı şarabın yerini almıştır.

İNŞAAT YERİ VE YÖNÜNÜN SEÇİMİ :

İnşaat yeri ve yönünün seçimi ruhların arzularına aykırı olmamalıydı; bunun için de, kurban edilen hayvanların iç uzuvlarının durumu tetkik edilerek doğa ötesi kuvvetlerin arzuları anlaşılmalı çalışılır veya aynı gaye ile doğa olayları tefsir edilirdi.

Aztek'lerin efsanelerinde, Meksiko şehrinin kurulacağı yeri, ağzında yılan tutan bir kartalın uçuş yönü ile konduğu yer tayin etmiş.

İrlanda'da geçen asra kadar, inşaat yeri seçildikten sonra toprağa yeni bir kürek saplanır, ertesi sabaha kadar cinler, periler küreği yerinden çıkarmadıkları takdirde, inşaata başlanabileceğine dair kanaat hasıl olurdu. Başka bir İrlanda âdetine göre, rüzgarlı bir havada havaya atılan bir şapkanın düştüğü yere inşaat yapılırdı; böylece, inşaatın yerini ve yönünü insan değil, tanrılar seçmiş olurdu. Yerin saptanmasından sonra da bir rahibin takdisi muameleyi tamamlardı.

Binalara veya bazı kısımlarına doğru yönün verilmesi de çok önemliydi. Hz. Süleyman'ın mabedinin kapılarının doğuya baktıkları ve kutsal emanetlerin mabedin batı kısmında bulundukları bilinir. Kiliselerin mihrab kısmı daima doğu-dadır; camilerde ise mihrab Mekke'ye göre yönelmiştir.

EŞİK VE KAPI :

Evlere eşik ve kapılarının kötü ruhları durdurduklarına ve şömine kısmının da en kutsal yer olduğuna, iyi ruhların ocak ve baca içinde yaşadıklarına inanılırdı. Kötü ruhları korkutmak maksadıyla çatılardaki dereler, kapı ve pencere kenarları korkunç hayvan şekilleri ile süslenirdi.

Evin iç dünyasını dış dünyadan ayıran eşik, kurbanların kesildiği, ilâhilerin okunduğu bir merasimle kutsal kılındığından, üzerinden geçmeden önce, önünde diz çökülür, toprak, eşğin kendisi veya üzerine çakılı muska öpülür, elle dokunulur, üzerinden sağ ayakla geçilir, veya ayakkabılar çıkarıldıktan sonra üzerinden atlanırdı.

Ph. F. Waterman, istisnasız her eşğin kutsal sayıldığından, eşğin üzerinden geçmenin yeniden doğuşu ifade ettiğine, bu sebeple, eşğe ayağın takılması, veya üzerine basılmasının iyiye alamet sayılmadığına dair inancın geliştiğine inanır. Van Gennep, "Rites de Passage" (Geçiş Ritleri) isimli eserinde, kapı ile eşğin sembolizmasını bir dünyadan bir diğerine kutsal geçiş penceresi olarak izah eder. Bir evin eşği ile kapısı yuvayı dış dünyadan, mabedin kapısı ise cismanî dünyayı kutsal dünyadan ayırır. Dolayısıyla, eşğin üzerinden geçmek bir yeni dünyaya girmek demektir ve düğün, takdis, tekris ve cenaze merasimlerinde eşik önemli bir rol oynar.

Eski Roma'da, biri ileriye diğeri de geriye bakan çift yüzleriyle, tanrı Janus, eşğin üzerinden evin içine ve dışına bakardı. Yeni gelin eve geldiği zaman Janus'un heykelini kurt yağı ile yağlar ve üzerine yün bağlardı. Bundan sonra da

damat gelini eşiğin üzerinden taşırdı. Gelinin ayağının eşiğe değmesi Janus'a saygısızlık olacak, evin bereketi gidecekti.

Aynı âdeti eski Çin'de görmekteyiz. Çin'de, eşik kan ve su ile arıtıldıktan, üzerine güzel kokular sürüldükten ve nazarlıklarla süslendikten sonra, gelin kucakta, ayağı eşiğe değmeden, üzerinden aşılırdı.

Hala bugün, yeni evleri muvakkat bir otel odası dahi olsa, damat gelini eşiğin üzerinden taşır, eşiğin üzerine basılması veya ayağın takılması uğursuz kabul edilir.

XIII üncü y.y.ın ünlü seyyahı Marco Polo, Pekin'de, Kubilay Han'ın saray kapılarının eşiklerini silâhlı muhafızların beklediğini ve kimseyi eşiğe dokundurmadıklarını yazar. Tatar hükümdarlarına ait çadırların eşiğine dokunan kişi idam edilirdi. Bağdat'da halife saraylarının eşiklerine dokunmak ağır bir cürüm olarak kabul edilirdi.

XIV üncü y.y. İngilteresinde zamansız doğan buzağılar tavla eşiğinin altına gömülerek bu nevi erken doğumların önlenebileceğine inanılırdı. Ürgüp-Göreme havzasında bulunan kiliselerin büyük bir kısmının eşik altlarında bebek mezarları bulunmuş olup, bunların da hastalığa ve erken ölüme karşı kullanıldıkları tahmin edilmektedir.

Pitagaros, eşiğe ayağı takılana dönmesini tavsiye ederdi.

Aynı şekilde, eşikten geçerken hapsirmanın iyiye alamet olmayacağına inanılır, eşiğin üzerine oturulmaması tavsiye edilirdi; "Eşikte oturma, iftiraya uğrarsın" eski bir Anadolu deyimidir.

Batı Afrika'da bir salgın hastalık görüldüğü vakit eşikler kurban kanıyla yıkanır. Herodot, eski Mısır'da, kutsal domuzların eşik üzerinde kurban edildiklerini anlatır. Babil'de ise, eşik üzerinde kuzular kurban edilir, kanları kapı direkleri üzerine dökülürdü.

İslam ülkelerinde sünnet edilen çocuğun, ileride, sihir yoluyla, sünnet derisini eline geçiren bir yabancıнын nüfuzu altına girmesini önlemek üzere, söz konusu deri parçası, eşik altına gömülürdü.

13 Mart 1995 tarihli "Yeni Yüzyıl" gazetesinde, "Kara Kitap Yolcuları" başlıklı makalede Yezîdilerin eşikle ilgili inanışlarına da yer veriliyor: *Yezîdilerin hac yeri olan Lalesh koni biçimindeki kubbelerden oluşuyor. Tapınak topraklarına ayakkabı ile girmek yasak. Ziyaretçiler yalınayak yaklaşık 300 metrelik bir yolu katetmek zorunda kalıyor. Binada Şeyh Adi'nin ve diğer din büyüklerinin türbesi bulunuyor. Eşikten üzerine basılmadan yer öpülerek girildikten sonra zeytinyağı dolu kandillerle aydınlatılan mabedin içerisine giriliyor.*

Musahipzade Celâl Bey, "Eski İstanbul Yaşayışı" adlı eserinde, loğusa yatağı bahsinde, eşikle ilgili aşağıdaki tafsilatı vermektedir:

"... Yatağın yukarısına ve duvara, sırmalı kese içinde, mutlaka Kelâm-ı Kadîm asılır, onun arkasına da bir şiş üzerine soğan saplanır üstü kırmızı sakangur*¹la sarılır, sarmısak ve nazar boncuklarıyla süslenirdi. Şişe saplanmış bu soğan, loğusa hamama giderken, evden çıktığı sırada, kapının eşiğinde loğusa tarafından ezilir ve bu suretle güya o evin acı görmemesi ve acıların def edilmesi temin edilmiş olurdu..."

İnsanların kapıdan geçme alışkanlıklarının ruhlarda da aynen mevcut olduğuna inanılırdı. Bu nedenle, kapıların kötü ruhlara karşı muhafaza edilmeleri lâzımdı. Ölüm vuku bulduğu vakit, kötü ruhtar özellikle faal olduklarından, kapıların üzerine çelenkler, siyah tüller asılır; bir müddet ölü evinden ayrılmayan merhumun kışkanç ruhu, aynada aksini gördüğü ziyaretçinin ruhunu son seyahati esnasında beraberinde götürmesini diye aynalar örtülürdü. Bir aynanın kırılmasının uğursuzluk getireceğine dair itikat da menşeiini aynı inançta bulur. Aynada görülen akis ruhun ta kendisidir ve ayna kırıldığı zaman ruh vücuttan ayrılabilecektir.

Ölümün kapıyı çalmadığı normal zamanlarda dahi kapıları düşmanlardan korumak gerekirdi. Çin'de ejderhalar, Babil ve Asur'da kanatlı boğa ve insan başlı aslanlar saray kapılarını beklerken, Mısır'da sfenskler mabed ve mezarları korurlardı. Saray kapılarının aslan ve diğer muhtelif hayvan şekilleriyle süslenmeleri bu adetten ileri gelir. Kapı tokmaklarını süsleyen kadın başları, esasta, nazara karşı kullanılan yılan saçlı "meduza" başlarıdır. Aslan başlı kapı tokmakları da sık sık görülür.

* Sargı bezi olarak kullanılan bir şerit tül bent.

(Devam Edecek)

"BU YAPILAMAZ" DİYENLERE İTHAF OLUNUR

Hep "Bu yapılamaz" diye eleştiren
Kendini beğenmişliğin içinde kalır,
Ve tüm eğlenceyi kaçıır.
O her yeni teklifin sakıncalarını belirtir
Ve eğer gücü olsaydı
İnsanlık tarihini de silerdi;
Ne radyomuz olurdu, ne arabamız,
Ne de sokakları aydınlatan lambalarımız;
Ne telegraf, ne de telefon,
Taş devrindeydik, en son.
"Bu yapılamaz" diyenler
Yönetseydi dünyayı,
Beşer hala uykudaydı.

Grand Lodge of Alberta Bulletin, Haziran 1994

GÜRKAN AKTOLUĞ'UN DERLEDİKLERİ

*"Bir yıl sonrasını düşünüyorsan; Tohum ek.
Ağaç dik, on yıl sonrasıyla tasarladığın.
Ama düşünüyorsan yüz yıl ötesini;
Halkı eğit o zaman.*

*Bir kez tohum ekersen, bir kez ürün alırsın.
Bir kez ağaç dikersen, on kez ürün alırsın.
Yüz kez olur bu ürün eğitirsen milleti.*

Eski bir Çin şiiiri

"İnsanın mutsuz olmasının sırrı, mutlu olup olmadığını düşünenecek kadar boş zamanı olmasıdır."

BERNARD SHAW

"Boş bir çuvalın dik durması zordur."

BENJAMIN FRANKLIN

*"Toplum önünde konuşma yapan her insan aslında dört konuşma yapar.
1. Konuşmadan önce yapacağını düşündüğü yani hazırladığı konuşma.
2. Yaptığı konuşma.
3. Dinleyenlerin anladığı konuşma.
4. Konuşmadan sonra yerine oturduğu zaman "ah keşke şunlarıda söyleseydim." dediği konuşma.*

İyi konuşma yapanlarda bile bu dört konuşma birbirine eşit olmaz, ama çok yakındır.

İyi konuşmayanlarda ise hepsi belki başlı başına bir konuşmadır.

DALE CARNEGIE
(Bilim Teknik Tem.78/22)

"Karanlığa küfredeceğine bir mum yak."

KONFÜÇYÜS

"Yaşam kısa, meslek uzun, fırsat kaçıcı, deney aldatıcı, karar güç."

HIPPOCRATES

"Düşünmeden konuşmanın cezası sonradan düşünmeye mahkum olmaktır."

(ANONİM)

"Tek başlarına hiçbir şey yapamayan bir yığın önemli insanın bir araya gelerek hiçbir şeyin yapılmayacağına karar almalarına TOPLANTI denir."

FRED ALLEN

*"Birine bir balık verirken doyar bir defalık.
Balık tutmasını öğret, doysun ömrü boyunca."*

Eski bir Çin şiiirinden

BURSA'DA MASONLUK

Algun ÇİFTER

Bursa'da ilk Masonik faaliyetler 19.6.1930 tarihinde 59 no'lu Muh. Nilüfer Mah.'nin (mahfil, loca) küşat resmi (açılış töreni) ile başlamıştır. Loca'nın kurulması ise üç gün önce 16.06.1930'da Türkiye Meşrik-ı Azam Heyeti Umumiyesinin (Türkiye Büyük Doğu Konvayı) aldığı karara dayanıyordu. Bu bilgileri Muh. Nilüfer Mah.'nin arşivimizde mevcut Nizamname-i Dahilisinin (İç tüzük) giriş kısmından elde ediyoruz.

Maalesef Arşivimizde bize ışıktacak çok az belge bulunmaktadır. Kuruluş gününe ait elimizde başka hiçbir belge yoktur.

Bu nedenle o tarihteki Muh. Nilüfer Mah. üyelerinin ve ilk görevlilerinin isimlerini bilemiyoruz. Sadece Kemalettin Apak K.'nin "Ana Çizgileriyle Türkiye'deki Masonluk Tarihi" kitabından ilk Üs. Muh.'inin Memduh K.'imiz, olduğunu öğreniyoruz. Şimdiki Muh. Nilüfer L.'nin üyelerinden Memduh Gökçen K.'imiz rahmetli annesine atfen, bu Muh. K.'imizin dedesi olduğunu belirtmektedir. 1931 Yılı görevlilerinin isimlerini içeren bir belge de mevcut değildir. 1932, 1933, 1934 ve 1935 yılı görevlilerinin listeleri ise Arşivlerimizde mevcuttur. Arşivimizde düz beyaz bir kağıda daktilo edilmiş üye listesi bulunmaktadır. Ancak bu liste kanımca tüm üyeleri kapsamakta, kuruluştan bir süre sonra tek-

ris edilen KK.'i göstermektedir. Bu listeye göre çeşitli tarihlerde Muh. Nilüfer Mah.'nde 64 K.'imiz tekris edilmiştir.

1934 Yılı Şubat ayının birinci Perşembe günü akşamı (1 Şubat 1934) 64 No'lu Muh. Nar Mah.'nin "Resmi Açılış Toplantısı"nın yapıldığını ve Muh. Ege L.'ni temsilen Bü. Üs. Mustafa Hakkı (Nalçacı) K.'imizin de bu toplantıya katıldığını, Muh. Nar Mah.'nin Muh. Ege. Mah.'ne yaptığı yazışmalardan öğreniyoruz. 1934 ve 1935 yılı görevlilerinin listeleri de Arşivimizde mevcuttur. Arşivimizde bulunan bir listeden bu Locada 11 K.'imizin tekris edildiğini görüyoruz.

KK'imizin çalışmalarını nerede sürdürdüklerini bilemiyoruz. Ancak, Büyük Loca'dan gelen bir levhadan anlaşılıyor ki kendi mülkleri olan bir binaları yokmuş ve satın alınacak bir arsa arayışı içindelermiş.

Bu çalışmalar 14.10.1935 tarihine kadar devam etmiştir. Bu tarihte Muhiittin Osman (Omay, Bü. Üs.) K. tarafından Osman Nuri (Nilüfer Üs. Muh.) K.'e çekilen bir telgrafta "Orada da (Bursa'da) çalışmalara son verilmesi" istenmiş ve Türkiye genelinde olduğu gibi Bursa'da da Masonluk uykusu dönemine girmiştir.

1948 yılında başlayan uyanış döneminde Bursa'da Masonluğun uyanmadığını görüyoruz. Ancak, Muh. Ni-

lüler Mah. üyesi 7 K'imizin İstanbul ve Ankara'daki Localarda uyandırıldıklarını B. L.'mizin kayıtlarından öğreniyoruz. Muh. Nar Mah.'nden ise uyandırılan K.'imiz olmamıştır.

Bu günkü Muh. Nilüfer L., eski Nilüfer'in üyeleri tarafından değil, sadece Bursa ile işleri dolayısıyla ilgisi olan ve 2'si Ankara, 12'si İstanbul Vadesinde çalışan Localara mensup 14 K.'imiz tarafından kurulmuştur. Kurucu KK.'imiz eski Nilüfer'in anısına bu adı almak istemişler ve B. L. prensip olarak karışıklığa meydan vermemek için eski Loca isimlerinin yeni Localarca kullanılmasına izin vermemesine rağmen yeni Nilüfer'e bu izni vermiştir. Bu nedenle bugünkü Muh. Nilüfer L.'nin 19.6.1930 tarihinde Bursa'da kurulmuş bulunan Muh. Nilüfer Mah. ile isim benzerliğinden başka hiçbir ilgisi yoktur.

Hazırlık çalışmaları 1977 yılında başlayan 60 nolu yeni Muh. Nilüfer L.'nin resmî açılış töreni 6 Mayıs 1978 tarihinde Çekirge Karakolu karşısındaki Lokalizde yapılmıştır. Bu olay hiç kuşkusuz I nolu kurucu ve ilk Üs. Muh. Muammer Topaloğlu K.'imizin

büyük çabaları sonucu gerçekleştirilmiştir. O zamanki B. Üs. En Muh. Nafiz Zeki Ekemen K.'imizin de kuruluşta büyük yardımları olmuştur. Muh. Nilüfer L. bugün Bursa'da Ana Loca konumundadır. 14 Kurucu ile yola çıkan Nilüfer bugün 75 K. ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Muh. Nilüfer L.'nin belirli sayıya ulaşması ve Mabedin küçüklüğü nedeniyle ikinci bir Loca kurma ihtiyacı doğmuş ve B. L.'nin da desteği ile 24 K. 93 nolu Muh. Sabah Güneşi L.'ni kurmuşlardır. Locanın açılış töreni 21 Aralık 1990'da B. Üs. En. Muh. Orhan Alsaç K. tarafından yapılmıştır. Muh. Sabah Güneşi L. bugün 47 K.'imiz ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Her iki Loca ele alındığında Bursa'da toplam 122 K.'imiz bulunmaktadır.

Bu arada B. L.'nin da yardımı ile KK.'imiz Çekirge Cad. 101/603'de çalışmalarını sürdürdükleri lokali satın almışlar ve daha sonra da yeniden tefriş etmişlerdir. Böylece uzun yıllardan sonra bina sorunu nihayet çözümlenmiş ve KK.'imiz büyük bir güvenceye kavuşmuşlardır.

* * *

DİKKAT!...

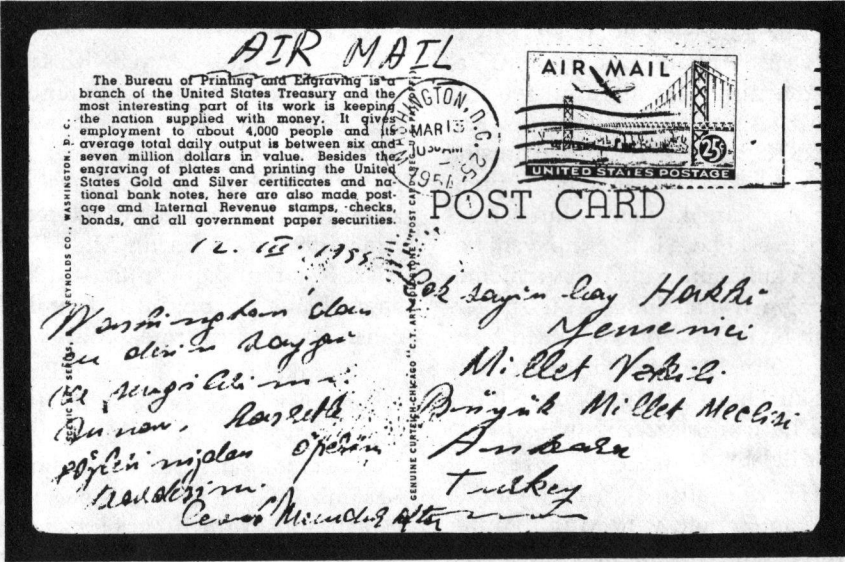
Mâbed'teki çalışmada güzel bir konuşma yapan konferansçı Kardeş alkışlıyor muyuz? Ya Ritüeli ezbere uygulayan Üstadı Muhteremi? Peki çakı gibi bir I. Tören Üstadını niye alkışlamıyoruz? Çünkü usullerimizde bu alkışlar yok da ondan.

Dünyanın hemen hemen her yerinde, Masonlar Kardeş sofralarında konuşan Kardeşleri alkışlamıyorlar. Alkış, ancak, Üstadı Muhteremin emri ile ve Masonik usulde yapılıyor. Oysa, Localarımızın çoğunda, Kardeş Sofralarında, bir alkıştır gidiyor.

Acaba doğru mu yapıyoruz? Bu alkışlar gereksiz değil mi? Hep aklıma takılıyor. Bir kere de sizler düşünmez misiniz sevgili Kardeşlerim?

SAHAFLARDA BİR KARTPOSTAL

Önder ÖZTÜREL

Okunmuş, elden çıkartılmış belki de horlanmış eski kitaplar mesken tutmuş Sahafkar Çarşısını.. Adı sanı duyulmamış yazarınıkinden en ünlüsüne kadar. Her satırı binbir emeğin teriyle ıslanmış, yoğrulmuş, tarih olmuş, tarihle birlikte yaşar olmuşlar orada. Yanyana ve koyun koyuna... Nicedir.

Orada Şahmeran'dan Hz. Ali'ye kadar pekçok taşbasması resim bulabilirsiniz. Döneminin güçlü paşasından, melânkolik bir sevgiye düşmüş genç bir kadının sararmış fotoğraflarını yan yana görür ve onlara dokunabilirsiniz. Buram buram, geçmişe özlem yansıtan İstanbul kartpostalları sizi alır gençliğinize götürür. Dünya'nın dört bir yanından manzarlar ilginizi çeker. Hele bunlardan biri daha da heyecanlandırır sizi. Nasıl düşmüş oralara bilinmez ama bu, hiçbir özelliği olmayan resmin arkasını okuyunca hem şaşırır hem sevinir hem de ne yalan söylemeli biraz da burulursunuz.

Cevat Memduh Altar K. mizdir sevgisini dile getirip Dünya'nın öbür ucundan bu kartpostalı K.i İbrahim Hakkı Yemenici'ye gönderen; Sımsıcak sevgisini, duygularını yazıya döken.. Bundan kırk yıl öncesinin tüm içtenliği ile Yemenici K.mizi satırlarıyla okşayıp kucaklayan..

İbrahim Hakkı Yemenici K. imiz Çorum milletvekilidir. Aynı zamanda Emlâk Bankası İdare Meclisi azasıdır. O ki, Doğuş Muh. Lo. sında nur'a kavuşmuş ve 1951 yılında tekris edilip 1952 yılında "müstacelen" Üs. olmuştur. Duygu adamı, sevgi dolu yüreği ve üstün nitelikleriyle Cevat Memduh Altar K. mizi anlatmağa bilmem gerek varmı? 1950 baharında gözünü açmış M.nik âleme.. Yarım asra yakın K.lerini nurlandırmış ve sevgi tanımını şahsında somutlaştırmıştır.

Zaman; O ki ölümsüzlüğe ulaşanlara ne der? Ne mutlu zamanlarını başlanğıç ve bitiş çizgileri dışına taşırabilenlere...

* * *

DIKKAT!...

Çalışma sırasında veya sofrada söz alan, konferans veren ya da başka bir sebeble konuşan Kardeşler, sözleri bittiğinde, nasıl bir cümleyle son vereceklerinin sıkıntısını yaşarlar. Son yıllarda, "söyledim", "dedim" gibi kelimeleri kullanmak alışkanlık haline geldi. Oysa konuşmayı, "söylemek istediğim bundan ibarettir", "beni dinlediğiniz için teşekkür ederim", "arz ederim" ya da benzerleri gibi bir ifadeyle de bitirmek güzeldir. Kaldı ki, fransızcadaki "je dis", ingilizcedeki "I say" deyimleri, bir büyüğün emredici ifadesini belirten kelimelerdir ve Türk dilinin yapısına da uygun düşmemektedir. 9 nisan 1991 gülü 1991/380 sayılı Büyük Loca Levhasıyla da sözü bu şekilde bitirme uygulamasından kaçınılması emredilmiştir.

Osmanlı yardımıyla Roma'da inşa edilen kilise:

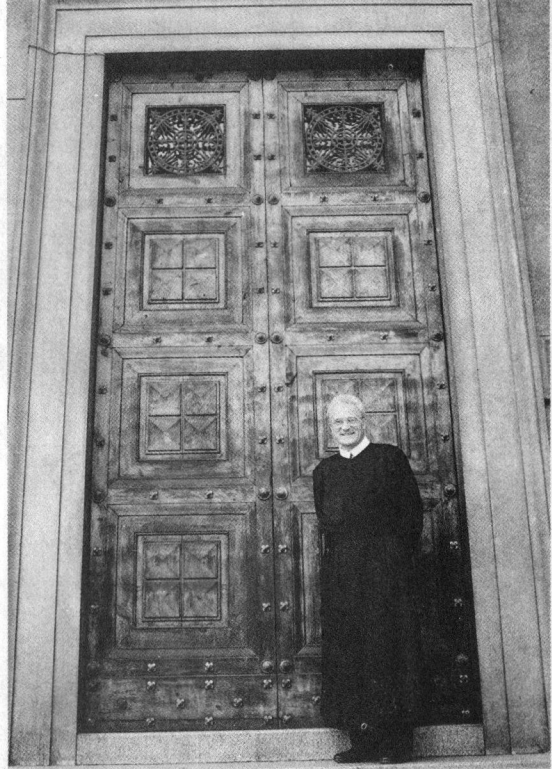
S. Gioacchino in Prati

Celil LAYIKTEZ

II. Abdülhamid'in tüm müslümanların halifesi olmasına rağmen, padişah sıfatıyla müslüman olmayan tebâsının, Beyoğlu'nda Sante Marie Kilisesi, muhtelif havralar gibi İmparatorluk sahasında inşa edilen çeşitli dinlere ait ibadet yerlerinin de imarı için, fevkalâde laik bir anlayışla yardımda bulunduğunu biliyoruz. İmparatorluğun sınırları dışında da bu türden yardımları gerçekleştirdiğini acaba biliyormuyduk?

Pek Muh. Ziya Umur Üstadımın bir sohbetinde Roma'da S. Gioacchino Kilisesinden bahsettiğini hatırlıyordum. Bayram tatili nedeniyle Roma'daydık. Kiliseyi buldum ve Redentorista tarikatından baş rahip Padre Benito Bissacco ile görüşebildim. 1 Ekim 1891'de temeli atılan kilise 1898'de ibadete açılmış ancak bazı süslemelerin tamamlanması 1917 yılına kadar sürmüştü.

Sultan Abdülhamid'in yardımı aynı ve nakdi olmuş. Aynı olarak kilise içi süslemelerde ve fotografa görülen dış kapıların yapımında kullanılan Lübnan sedir ağaçlarını yollamış.

Kilisenin inşaat fonuna katkıda bulunan 24 ülkenin, bu arada MEMALİK-İ OSMANİYE'nin isimleri giriş kısmında tavana yakın lento üzerinde mermer mozaiklerle yazılmış. Latin harfleriyle yazılmış olan Memalik-i Osmaniye isminin katkıda bulunan tek Müslüman ülkeyi belirttiğini vurgulamakta bilmem gerek var mı?

Abdülhamid'in kardeşleri V.ci Murad, Kemalettin Efendi ve Nurettin Efendi Masondu. Bu olguyu Abdülhamid'in bilmemesi mümkün değildi. Hattâ Abdülhamid'in aralarında sürekli kavga eden azınlıkları daha iyi kontrol etmek için hepsinin temsil edileceği ve kendi kontrolunda olacak bir özel Masonluk kurmayı dahi düşün-

düğünü, ancak sonradan bu projeden vaz geçtiğini biliyoruz. Ayrıca devrin kral ve devlet adamlarının da büyük bir kısmı Masondu ve Abdülhamit bu kişilerle iyi geçinmek istiyordu. S. Giocchino Kilisesinin inşaat fonuna yapılan bu garip katkının nedenini bilmiyoruz. Yukarıda yazılanlar konuya ışık tutabilir mi? Araştırmaya değer diyoruz.

* * *

Sosyo Linguistik :

Eşkiya eylem yapar
Şirket faaliyet yapar
Polis operasyon yapar

Eşkiya örgütlenir
Şirket organize olur
Polis teşkilatlanır

MERAK ETTİKLERİNİZ

Süleyman Mâbedi III

MABEDİN İÇ TEYZİNATI

Mâbedin içinde görünürde taş işi yoktu. Duvar ve tavanlar sedir ağacı kaplıydı, döşeme de selvi kerestesinden yapılmıştı. Kutsal kısmın girişinde zeytin ağacından kapılar vardı. Kutsalların Kutsalını ise altın simli kumaştan bir perde ile altın zincirler ayırıyordu. Duvarlarda altın süslemeler ve ağaç kaplamalarda melekler, elmalar, palmiye ağaçları ve çiçekler işlenmişti.

Kutsalların Kutsalında bir altın sunak ve 10 arşın yüksekliğinde iki büyük altın kerubinin ¹, arkasında altın Ark vardı. Meleklerin kanatları da onar arşından 20 arşınlık tüm eni kapsıyordu. Bu iki melek Mâbedin içine bakarken, Arkin üzerindeki iki küçük melek de birbirine bakıyordu.

Ritüelikle eşyanın çoğu bronzdan yapılmıştı. Sur'dan gelen Hiram adlı döküm ustası Mâ. için bronzdan, iki sütun, zambaklarla süslü iki kafes sütun başı, sütunların üzerine herbirinde yüz adet olmak üzere iki sıra nar, bir "dökme deniz", adak edilen erzağın yakılması için on adet ayaklı çanak, adak kapları, tencere ve kürekler dökmüştü. Sarı dökümden yapılan "dökme deniz" rahiplerin ritüelikle arınmaları için su dolu büyük bir havuzdu. Hiram'ın sütunlarla beraber en önemli eseri olarak nitelendirilen bu bronz havuz'un tarifini I Krallar 7:23-26'da buluyoruz: *"Ve dökme denizi bir kenardan öbür kenara on arşın olarak değirmi biçimde yaptı, ve yüksekliği beş arşındı; ve otuz arşınlık bir ip onun çevresini sarardı. Ve Çepçevre kenarının altında onu saran, her arşında on, çepçevre denizi saran tomurcuklar vardı; tomurcuklar iki dizi idi, o dökülürken beraber döküldü. On iki öküz üzerinde dururdu, üçü şimale, ve üçü garba, ve üçü cenuba, ve üçü şarka bakardı; ve deniz yukarıda onların üzerinde idi; ve bütün onların sağrıları içeri doğru idi. Ve bir karış kalınlıkta idi; ve onun kenarı bir kâse kenarı gibi zambak çiçeği gibi işlenmişti; iki bin kova su alırdı."*

Hiram "dökme deniz"i Mâbedin güneydoğu köşesine, ayaklı adak çanaklarının da beşini "dökme deniz"in güneyine, beşini de kuzeyine yerleştirmişti.

Sütunlara gelince, Tevratın yedi ayrı yerinde onlardan söz edilmektedir: I Krallar 7:15-22, 7:42-42, II Krallar 25:13-17, II Tarihler 3:15-17 ve 4:12-13, Yeremya 52:17-23, Hezekiel 40:49

Sütunların boyu tartışma konusudur. I Krallar 7:15 şöyle der: *"...her sütunun yüksekliği onsekiz arşındı; ve oniki arşınlık bir ip her iki sütunun çevresini sarardı". II Tarihler 3:15'de "Ve evin önünde otuzbeş arşın yüksekliğinde iki sütun yaptı" diye ya-*

¹ Kerubin: çocuk başlı melek heykeli

zar. Bu ikinci ibare doğruysa, başlıkları ile birlikte sütunlar Mâbedin iki katı yüksekliğindeydiler.

I Krallar 7:21 e göre, *"Ve sütunları Mâbedin eyvanında dikti; ve sağ sütunu dikti, ve onun adını Jakin koydu; ve sol sütunu dikti, ve adını Boaz koydu"*. Sağ - solu tayin etmek üzere bu sütunlara Mâbedin içinden mi dışarıya doğru yoksa, dışından mı içeriye doğru bakılması gerektiğine dair sayısız inceleme yayınlanmıştır. Aslında sütunlar Mâbedin dışında oldukları takdirde, içeriden görülmezlerdi ve Jakin girerken sağda duran sütunun adı olmalıdır. Aksini savunanların ana tezi eski kavimlerin doğan güneşe doğru istikamet tayin etmeleri idi, ve buna göre Jakin sütunu solda olmalıydı.

Hız. Süleyman'ın gününde J ve B anlamının ne olduğunu tahmin etmek zor. Bazılarına göre bunlar mahalli bereket tanrılarını ifade ediyorlardı, narların mevcudiyeti de bu teoriye destek veriyor. Başkalarına göre de "taht'a kuvvetle yerleşeceksin" anlamına geliyor. Jakin ve Boaz'ın, söz konusu zamanlarda sık rastlanılır kişi adları olduklarını da unutmamak gerekir.

Bronz işçiliğinin dışında, Mâbed içinde altından yapılmış eşyalar da vardı. Sunak, kutsal ekmeğin üzerine konduğu masa, on adet şamdan, çiçekler, lambalar, alev söndürücü kapaklar, bazı tabaklar, sunma kazanları, bıçaklar, kaplar ve menteşeler altından yapılmıştı.

Kutsal Ark'ın içinde nelerin saklı olduğunu biliyoruz. 1 Krallar 8:9: *"İsrailoğulları Mısır diyarından çıktıkları zaman RABBİN onlarla ahdedtiği Horeb dağında sandığın içine Musa'nın koymuş olduğu iki taş levhadan başka içinde birşey yoktu"*. Bu taş levhalar On Emrin kazılması olduğu levhalardı.

TAHSİS MERASİMİ

Mâbed tamamlandıktan sonra, RAB'in evine yerleşmesi ile sonuçlanan, Kutsal Ark'ın Mâbedte yerine konduğu görkemli bir tahsis merasimi uygulanmıştı. Ark Mâbedin içine yerleştikten sonra Tanrı'nın Mâbede sahip çıkmasını bir mucizenin gerçekleşmesi anlatıyor: I Krallar 8:10,11 *"Ve vâki oldu ki, kâhinler mukaddes yerden çıkınca, bulut RABBİN evini doldurdu, ve buluttan ötürü kâhinler hizmet için duramadılar. Çünkü RABBİN İzzeti RABBİN evini doldurmuştu"*. Sonraları Zerubabel ve Herod tarafından inşa edilen Mâbedlerde bu mucize tekrarlanmamıştı.

Yehova'ya sabit bir evin temin edilmesi büyük bir muhalefetle karşılaşmıştı. II Tarihler, 6:18 : *"Fakat, gerçek Allah yerde adamlarla beraber oturur mu? işte, gök ve göklerin gökünü seni alamaz; nerede kaldı ki, benim bu yaptığım ev!"* Ancak, I Krallar 9:3 de RAB şöyle der: *"Ve RAB ona dedi: Önümde yaptığın duanı ve yalvarışımı işittim; ismini ebediyen oraya koymak için yaptığın bu evi takdis* ettim; ve gözlerim, ve yüreğim daima orada olacaktır."*

* İngilizce metinde "consecration" kullanılmakta, onun da Mason lüğatinde karşılığı "tahsis" dir.

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

BÜYÜK ÜSTADIN YURT DIŞI ZİYARETLERİ :

1. İngiltere

• 24 Mayıs 1995 günü Londra'da P. Muh. Tunç Timurkan K. in kardeşi Ahmet Timurkan K. in 4258 No.lu Mandate Locasının Üstadı Muhteremliğe İs'adı ve

• 26 Mayıs Cuma günü Cambridge'de Niyazi Adalı K. in 3355 No.lu Caius Locasının Üstadı Muhteremliğine İs'adı dolayısıyla,

Büyük Üstadımız, Büyük Görevliler ve kalabalık bir Kardeş topluluğu ile İngiltere'yi ziyaret edecektir.

2. İsrail

İsrail'de Türkçe çalışan NUR locasının 10 cu kuruluş yıldönümü münasebetiyle İsrail Büyük Locası ile Nur locasının müştereken hazırladıkları kutlamalara katılmak üzere, İngiltere için olduğu gibi, Büyük Üstadımız, kalabalık bir heyetle 2 - 9 Haziran 1995 Tarihlerinde İsrail'de bulunacaktır.

AVUSTURYA'DAN ZİYARET

24 Nisan Pazartesi günü Avusturya Büyük Locası Büyük Üstat Kaymakamı P. Muh. Walter Laggner K. ile iki locanın görevlileri (toplam 9 K.) Büyük

Üstadımızı ziyaret ettiler, daha sonra da Libertas Muh. Locamızın çalışmalarına katıldılar.

SEMÂ AYINI:

30 Nisan Pazar günü, hemşirelerimizin hazırlamış oldukları kültürel faaliyetlerin çerçevesinde, Bü. Üstat, ve kalabalık bir Kardeşler topluluğu Galata Mevlevihanesinde bir Semâ Ayinine seyirci olarak katıldılar. Gösterilen ilgi üzerine bu faaliyetin tekrarlanması planlanıyor.

SEV VAKFI:

İzmir'de Doğu Muh. Locası SEV Vakfından bir birim satın aldı. İstanbul'da da Marmara Muh. Locası bir birimin satın alınması için ön anlaşmalarını yaptı.

BURS KOMİTESİ

Kuruluş: İsimleri aşağıda yazılı Kardeşler Burs Komitesini kurmuşlardır:

Başkan: Celil Layıktez; **Üyeler:** Bora Yıldırım, Arif Akgün, Ertuğrul Gazioğulları, Ahmet Sevil, Ömer Erül, Sedat Uygur ve Nural Turhan.

Amaç: Bankamatik kartı ile çekildiğinde öğrenciyi yalnızca bir makineye muhatap kılan sevimsiz bir sistemi ıslah etmek ve çok düşük olan burs üc-

retlerini dolaylı yoldan takviye etmek üzere, öğrencileri dernek binamıza getirmeden, bir sıcak dirsek teması kurmak.

Genel Yönetim: Komitenin kontrolunda kalarak, ancak nesil farkını da asgariye indirerek genç kardeşlerimizin bu öğrencilerle tanışmalarını sağlamak, ve böylece:

1. Sağlık, ders, okul, sosyal v.s. dertlerini öğrenerek yardımcı olmak;
2. Olağan üstü hallerde telefonla arayabilecekleri bir dostlarının, bir arkadaşlarının var olduğunu belirtmek.

Pratik Yöntem: Ücretsiz sağlık kontrollerini yapmak ve bu arada onlarla tanışmak.

Uygulama: Öğrencilere ağız ve diş sağlığı ile ilgili yazılan ilk mektubun

ardından Periodontolog Dr. Bora Yıldırım Kardeşimize şimdilik 10 öğrenci başvurmuş, teşhis ve tedavileri başlamıştır. Göz ve varsa, diğer sağlık problemlerini de karşılamak üzere ikinci bir mektup da yazılmıştır.

Yeni Burslar: Buslar komitesinin çalışmalarını öğrenen kardeşlerimiz münferit localarına yeni bursiyerler almak üzere Bü. Sek.liğe danışmaya başlamışlardır. Bu talepleri karşılayabilmek üzere öğrencilere yaz tatili nedeniyle memleketlerine gitmeden önce gazetelere ilân vererek üniversite öğrencilerine bir çağrı yapmamız gerekiyor.

Bu konuda somut ilgileri olan Üs. Muh. lerin Bü. Sek.liğin yayınladığı 1 Mayıs 1995 tarih ve 654 sayılı levhaya göre ivedilikle hareket etmelerini rica ederiz.

* * *

Bü. Üs. En Muh. Can ARPAÇ ve KK, Ölüm yıldönümünde
Bü. Üs. Orhan ALSAÇ'ın mezarını ziyaret ettiler. (25.2.1995)

bilen kardeşlere telkin ederek bu locayı kurmalarını teşvik etmişlerdir. Locamızın isim babaları da onlardır. Bunun üzerine özellikle İzmir Muh. Locasında çalışmakta olan kardeşlerden..

Feyyaz Savrut, Besim Döver, Muzaffer Uras, Kazım Gürel, Avni Karabece, Necdet Alan, Aşer Pardo, Max Pinkasfeld, Davut Gabay, Ernest Feri, Jozef Gomel, Alber Arditi, Hulusi Selek, Selim Hakmen, Rifat İlksavaş, Sami Asal, Kazım Bilgehan, Haydar Dündar... Ana localarından ayrılmaksızın Promethee locasının kuruluşunu gerçekleştirmişlerdir.

Daha sonra Büyük Locanın iki locada birden üye olmayı yasaklaması üzerine bazı Kardeşler ana localarından ayrıl

rılıp Promethee'nin asil üyesi olarak kalırken, bazıları da Ana localarına dönmüşlerdir.

Bu husus genç Promethee locasının yöneticilerine sıkıntılı anlar yaşatmışsa da elbirliği ile yapılan çalışmalar ve isabetli tekrislerle Loca 40 senedir bilinen yörüngesine oturtulmuştur.

Muhterem Promethee Locamızın yazılı tarihinin ilk belgesi Bü. Üs. Kemalettin Apak yerine Ekrem Tok B., Bü. Ha. Necmettin Sahir Silan, Bü. Ka. Enver Necdet Egeran, Bü. Üs. Ka. Turgut Saner imzalı 9 Haziran 1952 tarihli Beratımız Üs. Muh. masasının üzerinde durmaktadır.

Üç Nokta Sayı : 5 Nisan 1995

121 MATRİKÜL NUMARALI TESVİYE MUHTEREM LOCASI KURULDU

İstanbul vadisinde Hür Masonluk yolunda çalışmak üzere kuruluşuna, Büyük Görevliler kurulunun 18.02.1995 tarihli toplantısında alınan kararla müsaade

121 Matrikül Numaralı Tesviye Muhterem Locası Kuruldu.

edilen 121 Matrikül Numaralı "TESVİYE" Muh. L. Kardeşlik Muh. L.'nin 16.03.1995 Perşembe günü saat 18.30'daki "Tesviye Muh. L.'nin Çalışmalara Tahsisi" gündemli toplantısında yapılan tören ile çalışmalar açıldı.

Töreni, Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K.'in onurlandırması ile, Bü. Sek. Pek. Muh. Oryal Güventürk, Bü. Haz. Em. Pek Muh. Suat Ağagil ve Bü. Ha. Yrd. Pek Muh. Demir Savaşçın K.'ler yönettiler.

En. Muh. Can Arpaç, Pek. Muh. Faruk Erengül, Pek Muh. Tunç Timurkan, Pek. Muh. Sahir Talat Akev, Pek Muh. Reşit Ata, Pek Muh. Çınar Şahenk, Pek Muh. Alp Ulusoy, Pek Muh. Falih Erkan, Pek Muh. Tuncay Kesim. K.'ler töreni izleyen "AGAP" ve Kardeş sofrasına da katıldılar.

Geç. Üs. Muh.'liğini Muh. Nail Görelî K.'in yaptığı "TESVİYE Muh. L., 19.03.1995 Cumartesi günü Saat 11.00'de yaptığı çalışma ile Üs. Muh.'liğe Ayhan Köksal K.'i oybirliği ile seçti.

YENİ KURULAN

LOCALAR :

115 ŞAKUL MUH. L. (İZMİR)

GÖREVLER

ÜS. MUH.	Tacettin ÜRKMEN
ÖN. ÜS. MUH.	Fahir SAĞ
BÜ. L. DELEGESİ	Üner BİRKAN
I. NA.	Baki ÇETİNYÜREK
II. NA.	Tayyar ÜNLÜLER
SEK.	Cüneyt AKDENİZ

116 UFUK MUH. L. (İSTANBUL)

GÖREVLER

ÜS. MUH.	Ahmet TURAT
ÖN. ÜS. MUH.	Hüseyin Remzi YAVUZ
BÜ. L. DELEGESİ	Koray YANÇ
I. NA.	Koray YANÇ
II. NA.	Gündüz KURAL
SEK.	Neşet ÜSTER

117 GÜNEY YILDIZI MUH. L. (ADANA)

GÖREVLER

ÜS. MUH.	Enis SAYIT
ÖN. ÜS. MUH.	Tuğrul AŞUROĞLU
BÜ. L. DELEGESİ	Kadir Sadi ESEN
I. NA.	Ahmet ATEŞOK
II. NA.	Tuğrul GÖNCEL
SEK.	Uğur TÜRKMEN

118 DORUK MUH. L. (İSTANBUL)

GÖREVLER

ÜS. MUH.	Süleyman SAVAŞ
ÖN. ÜS. MUH.	Ömer HÜLAGÜ
BÜ. L. DELEGESİ	Rüştü ÇELEBİOĞLU
I. NA.	Recep ÖZENLİ
II. NA.	Polat KUTNAY
SEK.	Vedat ŞENGÜR

119 (ÖRS) MUH. L. (İSTANBUL)

GÖREVLER

ÜS. MUH.	Yako LEVİ
Bü. L. DELEGESİ	Argun BERKER
ÖN. ÜS. MUH.	Argun BERKER
I. NA.	İsmet ÖZTÜRK
II. NA.	Hoşcan TURA
SEK.	Nezih TERAZİ

120 GRANİT MUH. L. (İSTANBUL)

GÖREVLER

ÜS. MUH.	Şinasi AFACAN
ÖN. ÜS. MUH.	Zafer KURAL
Bl. DELEGESİ	Hüsnü ÖNCÜOĞLU
I. NA.	Hüsnü ÖNCÜOĞLU
II. NA.	Michael KUNZE-CONCEWITZ
SEK.	Tamer EREL

121 TESVİYE MUH. L. (İSTANBUL)

ÜS. MUH.	Ayhan KÖKSAL
ÖN. ÜS. MUH.	Nail GÜRELİ
BÜ. L. DELEGESİ	Rasin GÜLMEN
I. NA.	Salih EVCİLERLİ
II. NA.	Selçuk ALPER
SEK.	GÜNER KANTARCIOĞLU

122 AND MUH. L. (Ankara)

ÜS. MUH. Baykal HAZARLI
ÖN. ÜS. MUH. Alptekin ESİN
BÜ. L. DELEGESİ Edip AKTAŞ
I. NA. Asım AKIN
II. NA. Tamer BAYKARA
SEK. Nadir ELİBOL

LOKAL KOMİTESİ

11 Şubat 1995 tarihli Üs. Muh.ler Danışma Kurulunda alınan tavsiye kararı üzerine Muh. Baki Kuzulugil, Tansu Bayraktar, Davut Berker, Ahmet Turat, Süleyman Savaş ve Gürkan Aktoluğ K.ler bir lokal komitesi kurmuşlardır. Büyük Kurul ile koordinasyonu P. Muh. Celil Layikteş K. sağlamaktadır. Komiteye Kütüphane katında bir oda tahsis edilmiştir.

Yukarıda isimleri sayılan K.lerin nöbet sırası ile iş bölümü çerçevesinde herbirinin yüklendiği görev aşağıda belirtilmiştir:

- Pazartesi: Muh. Davut Berker K. Mutfak.
- Salı: Muh. Süleyman Savaş K. Genel temizlik+kalorifer+havalandırma.
- Çarşamba: Muh. Gürkan Aktoluğ K.
- Perşembe: Muh. Tansu Bayraktar K. Sosyal Bina+San'at galerisi+mutfak (Muh. Davut Berker K.e bu konuda yardım).
- Cuma: Ahmet Turat K. Genel tefrişat, loca içi tefrişat, panolar.

Komitenin Sekreterliğini Muh. Ahmet Turat K. üstlenmiştir.

İlk iş olarak binaların temizliği Daç Şirketine ihale edilmiş, mutfak temiz-

123 SABAH YILDIZI MUH. L. (İSTANBUL)

ÜS. MUH. İsmail ERCİYAŞ
ÖN. ÜS. MUH. Haldun TARLAN
BÜ. L. DELEGESİ
I. NA. Ahmet ORKAN
II. NA. Ümran UYGUR
SEK. TUNÇ AKMAN

liği ve bakımı için eğitim çalışmalarına başlanmıştır. Gayri sıhhi durumda olan çamaşırhane Sosyal Binanın 3.cü katına taşınmıştır. Böylece boşalan yer, bakımdan sonra, envar ve regalia dolaplarına tahsis edilecektir.

**Lokal Komitesinin
kardeşlerimizden ricaları:**

- Lokal komitesine olabilecek mesajlarını yukarıda yeri belirtilen odada çalışma masasının üzerinde bulunan kutuya bırakmaları;
- 14 Nisan 1995 tarih ve envar-1995/625 sayılı yazı gereğince envar dolaplarına sığmayan kıymetli evrağı ambalajlayıp Bü. Sekreterliğe, imha etmek istediklerini de İnfan'a teslim etmeleri;
- Gerekli duyurunun zamanında yapılabilmesi için vefat haberlerini hemen sekreterliğe bildirmeleri;
- Mâbetlerin bulundukları katlarda (lokanta sahası hariç) sigara içme yasağına kesinlikle uyulması;
- Genelde temizliğe yardımcı olunması.

Not: Bu aşamada lokal komiteniz Mâ.lerin localara tahsis işi ile mutfakta mönü tanzimini üstlenmemiştir.

YURT DIŞINDAN HABERLER

Muh. Sahir Erman K.e Arjantin'de Barış Ödülü :

Arjantin Büyük Locası ile E.K.S.R. Yüksek Şûrasının müştereken kurmuş oldukları Masonik Barış Akademisi, Türkiye Yüksek Şûrası Eski ve Şeref Hâkim Büyük Amiri Sahir Erman Kardeşimize teis edilen "MASONİK BARIŞ ÖDÜSLERİ"nin ilkinin verdi.

Sahir Erman K., ödül töreni için 28 Mart 1995 salı günü Buenos Aires'e oğlu Barış'la birlikte gitti. Bu vesileyle yapmış olduğu konuşmanın metni aşağıda verilmiştir:

"Her yerde, fakat özellikle Avrupa'da siyasî istibdadın hüküm sürdüğü bir dönemde;

her yerde fakat özellikle Avrupada dinî zulmun hüküm sürdüğü bir dönemde; fikirleri dolayısıyla insanların meydanlarda yakıldığı ve kitabın tüfek ve süngüden daha tehlikeli sayıldığı bir dönemde;

bir avuç insan, içinde "Hürriyet", "Kardeşlik" ve "Eşitlik" sözcüklerinin sık sık geçtiği bir türküyü, alçak sesle mırıldanmağa başlamıştı.

Daha iyi bir dünyanın bu yürekli öncüleri tâkibata uğradılar ve vahşice cezalandırıldılar; fakat giriştikleri yolda yılmadan devam ettiler.

Bu cılız ve ürkek türkü, günümüzde, milletlerarası muazzam bir orkestra tarafından bir kutuptan diğerine, bir yarı küreden diğerine duyurulan ve çağımızın baskın karakteristiğini teş-

kil eden muhteşem İnsan Hakları Senfonisine dönüştü.

Bu sebeptendir ki, coğrafya haritalarında yerini güçlkle bulabildiğimiz bir ülkede tanımadığımız, hatta mevcudiyetini dahi bilmediğimiz bir insanın temel haklarına saldırıda bulunulduğu zaman, biz bu saldırının hepimize, bütün insanlığa karşı yapıldığını ve kendi haklarımızın, kendi vakar ve haysiyetimizin çiğnendiğini kabul etmekteyiz.

Yine aynı sebeplerdir ki sözüm ona "medenî -civile" adı verilen bütün kardeş kavgalarına, sözüm ona "kutsal" denilen bütün din savaşlarına ve her nevi soy kırma karşı çıkmaktayız.

İşte bu bilinç, bizleri ayıran bütün siyasî ve tabîi sınırlara rağmen hepimizde kök saldığı zamandır ki o muhteşem senfoni barışın kuvvetlenmesine gerçekten hizmet etmiş olacaktır ve bu ortak bilinç ve tavrın yaygınlaşmasına ve yerleşmesine katkıda bulunmak ve bu suretle evrensel barışın gerçekleşmesine yardımcı olmak biz Masonlara düşen başlıca görevdir.

İşte bu duygularla ve büyük bir heyecan ve samimî teşekkürlerimle ki Türk Masonları ve Arjantin ve Güney Amerikalı kardeşlerimiz arasındaki bağları daha da kuvvetlendirecek olan bu anlamlı ödülü kabul ediyor ve bunu çok iyi muhafaza etmek görevini, burada bulunan ve adı bizim dilimizde "PAZ" anlamına gelen BARIŞ'a veriyorum.

BARIŞ'ın sizlerle ve bütün benzerliği-mizle birlikte olmasını dileyerek söz-lerime son veriyorum."

İNGİLTERE

Bü. Mâ.de Opera

Dışa açılma programı çerçevesinde, 8-21 Mayıs tarihleri arasında Bü. Mâ. Covent Garden Festivaline üçüncü kez tahsis edildi. Buna göre Bü. Mâ.de sahnelenecek eserler şöyle:

13 Mayıs Cumartesi saat 14.00 ve 17.00: Nuh Peygamber ve Tufan.....B. Britten

17, 18, 19, 20 Mayıs saat 19.30: Kral ve Ben..... Rodgers & Hammerstein

21 Mayıs Pazar, saat 19.30: Oh Malvina.....Klaus Geitel

Nuh Peygamber ve Tufan, Milli Gençlik Müzik Tiyatrosu oyuncular, çocuklar, müzisyenler ve yer yer seyirci-lerin de iştirak edeceği modern bir oyun.

Kral ve Ben'in baş aktörleri, Covent Garden Festival Orkestrası eşliğinde İrek Muhamedov ve Liz Robertson olacak. 18 Mayıs galasının hasılatı BOC Covent Garden Festival'a tahsis edilecek.

Oh Malvina Wagner'in ilk defa İsolde'sini söyleyen Malvina Scorr von Carolsfeld'in anısına bir program. Prof. Ronald Schneider'in refakatinde Dame Gwyneth Jones, Tristan ve Isolde, Lohengrin, Uçan Hollandalı ve Parsifal'dan ariyalar söyleyecek. Tem-

sil Kent Dükü'nün huzurunda verilecek.

Masonik Hastane

Sürekli zarar eden Royal Masonic Hospital'ın tasfiyesine ve fonlarının diğer Masonik Vakıflarla birleştiril-meleri için mahkemeye müracaat et-me kararı alındı. RMH Vakfının iç tüzüklerine göre, Vakfın iştirakçıları şunlardır: Royal Arch Şapitrleri dahil tüm localar, Mark Locaları, Tampliye Şövalyeleri teşkilatı. Rose Croix Şapitrleri ve üyelerini yalnızca İngiltere Birleşik Büyük Locasının tüzüklerine göre Mason olanların arasından kabul eden tüm diğer kuruluşlar.

İngiltere Birleşik Büyük Locasının Hasenat tutarları (Ağustos, Eylül, Ekim, 1994 üç ayı)

Toplam: 586020 Pound. Bu paranın 250.000 poundu Mason camiasının dışında yapılmış yardımları kapsamaktadır.

İngiltere Bir. Bü. L.dan yüz kızartıcı suçlardan dolayı atılan kişiler: (Ağustos - Kasım 1994).

7 K. bu süre zarfında Masonluktan atılmıştır. Bu kişilerin işlemiş oldukları suçlar: İrza tecavüz, hırsızlık, patent suçu, cinayet, ipotek yolsuzluğu, uyuşturucu kaçakçılığı ve kalpazanlık. İngiltere Bir. Bü. L'nin haber bülteninde bu kişilerin adları da yayınlanıyor.

* * *

[illegible]

LAKAP	ÜYE SAYISI	YENİ ÜYE	DOĞUM

Uzak ülkelerden birinde, kendi aralarında şakalaşan Kardeşler, vadilerindeki localardan beş tanesine, yıllık yeni üye kabülleri, üye mevcutları, ve bu güne kadar yaptıkları doğum adedine bakarak, lakap olarak Dünyadaki beş kıtadan beş ülkenin adını verdiler. Şimdi lütfen, bu şakalaşmada, beş ülkenin adı yakıştırılan bu beş locanın özelliklerini bulabilir misiniz?

- 1 - Avustralya lakabı yakıştırılan locanın, üye sayısı da, son yıl tekris ettiği kardeş ve yaptığı doğumda çift sayılı rakkamlar değildi.
Uganda denilen locanın ki ise tam tersi.
- 2 - Hiç doğum yapmayan locanın 71 üyesi vardır. İki doğumlu loca ise son yıl yedi üye almıştı.
- 3 - Geçen yıl en çok ve en az üye tekris eden locaların birlikte doğum sayısı, Ugandanın doğum sayısından bir noksandır.
- 4 - Bangladeş ünvanına hak kazanan locanın yıllık nüfus artışı % 9,3'dür.
- 5 - Meksika denilen loca doğum yapmıştır. Üye sayısı da Avustralya adı verilenden fazladır.

ONALTINCI SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI

LOCA	GÜN	ÜYE ADEDİ	TARİH
UZAY	ÇARŞAMBA	37	10 HAZİRAN
YENİ DOĞUŞ	PAZARTESİ	33	24 HAZİRAN
KURGU	CUMA	42	17 HAZİRAN
ÜÇ SÜTUN	PERŞEMBE	40	11 HAZİRAN
BİNYİL	SALI	39	18 HAZİRAN

SYNOPSIS

TESVİYE, May 1995

Front Cover : From the 86th General Assembly.

Inside Front Cover: Pictures of our new temple at Yakacık, İstanbul,

P.2: From the Editor. The main topic is our General Assembly.

P.3: Grand Master M.W. Bro. Can Arpaç's address at Yakacık.

P.4: G.M. M.W. Bro. Hayrullah Örs' Message in 1972 upon the purchase of land at Yakacık. The aim was to build there a home for our elder brethren and their widows.

P.6: The General Assembly, the participants, the celebrations...

P.10: From ancient Masonic Magazines: About Foreign Relations.

P.12: From Icaros to Discovery the two headed eagle.

P.16: Superstitions about builders' beliefs (3).

P.22: Feemasonry in Bursa.

P.24: We have lost Bro. Cevat Memduh Altar, the founder of the "Conservatoire" in the 1930's. The post card was sent by him from the U.S. to a Bro. in İstanbul. The card was found by chance at an antiquary's shop.

P.28: Pictures from the S. Gioacchino Church in Rome. The Turkish Sultan Abdülhamit, caliph of all the Moslems, made a substantial donation for the building of this church. He also offered the cedar wood of the doors. The foundation stone was laid in 1891 and the building completed by 1898. The Ottoman Empire was also called Memalik - İ Osmaniye.

P.30: News

- The Grand Master, together with a group of brethren, will attend to the installation ceremonies of Bro. Ahmet Timurkan in London and Bro. Niyazi Adalı in Cambridge. Bro. Ahmet Timurkan is the blood brother of Dep. Grand Master Bro. Tunç Timurkan.
- Grand Master Can Arpaç with a group of brethren will be visiting Israel, at the beginning of June, for the tenth anniversary of Lodge NUR which labours in Turkish.
- On the 30th of April a seance of whirling derviches (The Mevlevis) was organised for the benefit of our brethren and wives.
- A new sholarships committee has been established.

P.32: Brethren from Ankara have bought 25000 m2 of land and donated it to Grand Lodge.

P.32 (bottom): Short history of our lodge Promethée, which labours in French in İzmir.

P.33: New lodges consacrated from February to April.

P. 35: New committee for the maintenance of FMH in İstanbul.

P.36: Bro. Sahir Erman, retired Sup. G. C. of the Scottish Rite, has received the World Peace Prize from the newly founded Argentinian Peace Accademy.

P.37: Covent Garden Festival program in FMH, London,

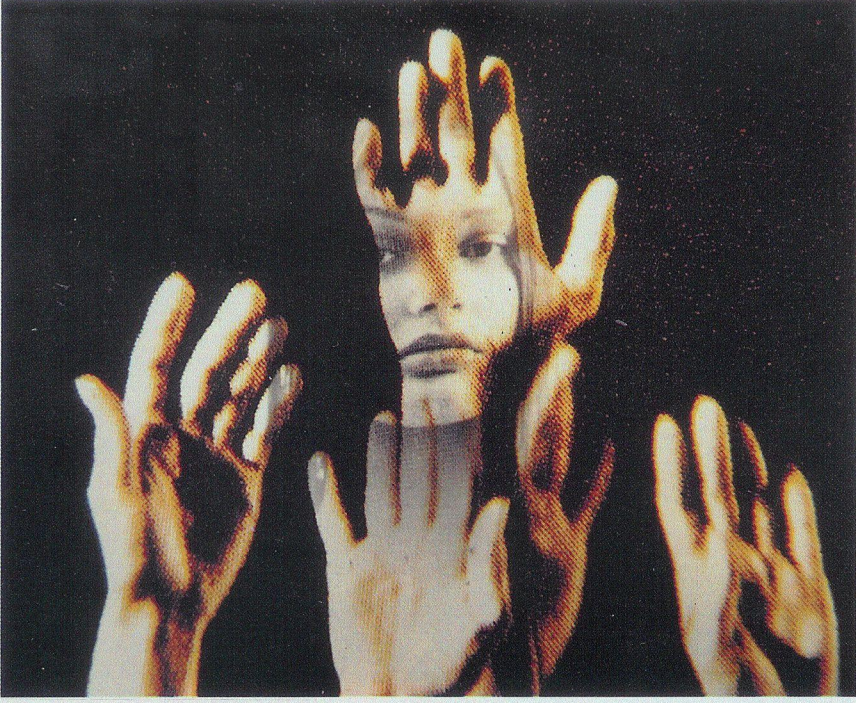
- Masonic Hospital and Charity in London.
- Caricature by Bro. Çınar Şahenk: The solidarity of Freemasons (litterally they lean on each other).

Inside back cover: Pictures exhibition by Bro. Yeşua Loya.

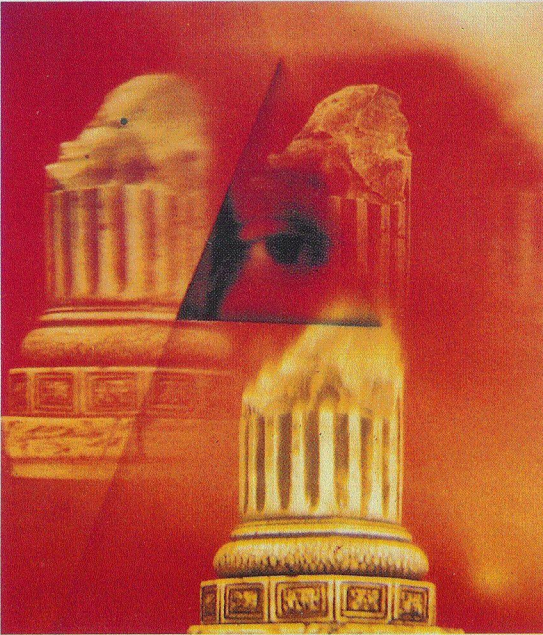
ÇINAR ŞAHENK

Maromik Kader dayanışman
Ç.

Insanın Yaradılışı

Apollon

GÖZLERİN FOTOĞRAFI

Yeşua Loya K. ın fotoğraf Sergisi Yıldız Teknik Üniversitesi Yıldız Sabancı Sanat Merkezi'nde 14 Nisan 1995 günü açıldı. Sanatçının "İnsan Üzerine Denemeler" başlığı altında sunduğu sergiler dizisinin ikinci halkası olan "Homo Incognitus - İnsan Bu Meçhul" adlı sergisi "Gözler" temâsını işliyor. Bu sergiye ait iki resmi sunuyoruz.

